

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO
GMINY SZCZAWIN KOŚCIELNY

OPRACOWANIE:

mgr inż. Emilia Stachowiak

WSPÓŁPRACA:

inż. Katarzyna Klepacka

POZNAŃ, lipiec 2026 r.

PLAN OGÓLNY GMINY SZCZAWIN KOŚCIELNY
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Spis treści:

1. Podstawy prawne, materiały źródłowe.	3
2. Zawartość oraz cel opracowania i jego powiązania z innymi dokumentami.	4
3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu.	5
4. Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko	7
5. Charakterystyka gminy Szczawin Kościelny	7
5.1. Istniejący stan środowiska obszaru gminy Szczawin Kościelny.	9
5.1.1 Geomorfologia, geologia, ukształtowanie terenu.	9
5.1.2 Wody powierzchniowe i podziemne.	10
5.1.3 Powietrze atmosferyczne.	13
5.1.4 Surowce mineralne.	17
5.1.5 Gleby.	18
5.1.6 Fauna i flora.	19
5.1.7 Klimat.	24
5.2. Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.	29
7. Istniejące problemy ochrony środowiska z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w tym dotyczące obszarów podlegających ochronie. .	30
8. Zgodność celów projektu z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.	31
9. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.	36
9.1. Obszary Natura 2000 oraz inne obszary ochronione, różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta:	36
9.2. Powierzchnia ziemi i rzeźba terenu:	40
9.3. Powietrze atmosferyczne:	41
9.4. Wody powierzchniowe i podziemne:	42
9.5. Ludzie i dobra materialne:	44
9.6. Krajobraz	44
9.7. Klimat	47
9.8. Zasoby naturalne:	49
9.9. Zabytki:	49

PLAN OGÓLNY GMINY SZCZAWIN KOŚCIELNY
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

10. Oddziaływania skumulowane	50
11. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.	50
12. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.	51
13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.	52

1. Podstawy prawne, materiały źródłowe.

Podstawą prawną opracowania prognozy oddziaływania na środowisko jest ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Art. 51 ust. 1 cytowanej ustawy nakłada obowiązek sporządzenia prognozy w odniesieniu do takich dokumentów, jak: miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego oraz plan ogólny gminy.

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu **planu ogólnego gminy Szczawin Kościelny**, do opracowania którego przystąpiono na podstawie Uchwały nr LII/336/12 Rady Gminy Szczawin Kościelny z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Szczawin Kościelny.

W niniejszej prognozie wykorzystano następujące materiały źródłowe i dane:

- opracowanie ekofizjograficzne sporządzone dla gminy Szczawin Kościelny na potrzeby planu ogólnego gminy Szczawin Kościelny,
- prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona na potrzeby opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębów Kaleń, Reszki, Sewerynow, Staw, Szczawin Borowy Kolonia, Szczawin Kościelny, Szczawinek oraz Waliszew, w gminie Szczawin Kościelny (wersja z etapu konsultacji społecznych opracowania przez UrbanConsulting Filip Sokołowski z siedzibą w Gdyni, autorzy opracowania: mgr inż. Aleksandra Sikorska i mgr inż. Daria Kostrzewa);
- Baza Danych Obiektów Topograficznych 1:10 000,
- strony internetowe:
 1. www.gios.gov.pl
 2. www.isok.gov.pl/hydroportal.html
 3. www.bdl.stat.gov.pl
 4. www.dane.gov.pl
 5. www.geoportal.gov.pl
 6. www.geoserwis.gdos.gov.pl
 7. www.pgi.gov.pl
 8. www.zabytek.nid.gov.pl

2. Zawartość oraz cel opracowania i jego powiązania z innymi dokumentami.

Celem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu ogólnego gminy Szczawin Kościelny jest ocena potencjalnych skutków środowiskowych wynikających z realizacji ustaleń planistycznych oraz weryfikacja, czy proponowany model zagospodarowania przestrzennego pozostaje zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju, ochrony zasobów przyrodniczych i ładu przestrzennego.

Zgodnie z art. 13h ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym projekt planu ogólnego gminy Szczawin Kościelny zawiera uzasadnienie składające się z części tekstowej i graficznej:

- część tekstowa uzasadnienia planu ogólnego zawierająca wyjaśnienie:

1) przyczyn wyznaczenia stref planistycznych, w tym przedstawia obliczenia potwierdzające spełnienie warunku, o którym mowa w art. 13d ust. 1 albo 3 ww. ustawy;

2) przyczyn wyznaczenia obszaru uzupełnienia zabudowy;

3) przyczyn ustalenia gminnych standardów urbanistycznych w zakresie określonym w planie ogólnym;

4) sposobu uwzględnienia uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy, o których mowa w art. 13b ustawy.

- część graficzną uzasadnienia planu ogólnego stanowiącą prezentację graficzną:

a) danych przestrzennych tworzonych dla planu ogólnego, o których mowa w art. 67a ust. 3 pkt 1 i ust. 3a pkt 1;

b) granic działek ewidencyjnych pochodzących z bazy danych, o której mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne;

c) obiektów przestrzennych w rozumieniu ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej, stanowiących uwarunkowania, o których mowa w art. 13b pkt 3 i 4 ustawy.

Część graficzną uzasadnienia do uchwały w sprawie planu ogólnego gminy Szczawin Kościelny stanowią:

- prezentacja graficzna danych przestrzennych tworzonych dla planu ogólnego gminy oraz granic działek ewidencyjnych w skali 1:15 000,
- prezentacja graficzna obiektów przestrzennych stanowiących uwarunkowania rozwoju, o których mowa w art. 13b pkt 3 ustawy w skali 1:15 000.

Integralną częścią planu ogólnego gminy Szczawin Kościelny jest załącznik nr 1 zawierający dane przestrzenne tworzone dla planu ogólnego, o których mowa w art. 67a ust. 3 pkt 1 i ust. 3a pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538).

Przy opracowywaniu prognozy zastosowano metodę prognozowania jakościowego. Polega ono na wykorzystaniu wiedzy na temat prognozowanych zjawisk i procesów. W przypadku niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko wykorzystano również wiedzę na temat funkcjonowania środowiska oraz jego stanu w obrębie granic opracowania dokumentu, a także wpływu ustaleń planu na komponenty środowiska. Ponadto, przy sporządzaniu niniejszego dokumentu wykorzystano także metodę indukcyjno-opisową, czyli łączenia zebranych informacji w logiczną całość.

3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu.

Na podstawie art. 55 ust. 5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt planu ogólnego jest zobowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko. Organem tym, w przedmiotowym przypadku, jest Wójt Gminy Szczawin Kościelny. W związku z tym, to on jest zobowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji projektowanego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko. Monitoring ten stanowił będzie główną metodę analizy skutków realizacji postanowień planu ogólnego. Stosowanie monitoringu pozwala na:

- identyfikację rzeczywistych skutków realizacji ustaleń planu ogólnego dla środowiska,

PLAN OGÓLNY GMINY SZCZAWIN KOŚCIELNY
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

- wczesne wykrywanie ewentualnych niekorzystnych zmian środowiskowych,
- umożliwienie podjęcia działań korygujących na etapie dalszego planowania przestrzennego,
- ocenę skuteczności przyjętych rozwiązań przestrzennych z punktu widzenia ochrony środowiska.

Monitoring skutków realizacji projektowanego dokumentu powinien polegać na analizie i ocenie stanu komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów i badań, odnoszących się do obszaru objętego projektem planu, uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub w ramach zleconych badań. Mogą to być m.in. dane inspekcyjne takich organów jak Główny Inspektorat Ochrony Środowiska czy Powiatowy Inspektorat Sanitarny. Można również korzystać z wyników badań przeprowadzanych na podstawie innych przepisów, o ile dane te są istotne dla analizowanego przypadku. Proponuje się, aby pomiary dokonywane były raz w roku lub dwa razy w roku (na wiosnę oraz jesienią) – zgodnie z przyjętym schematem czasowym badań przez organy inspekcyjne.

Wyniki monitoringu w powyższym rozumieniu mogą stanowić podstawę do:

- weryfikacji polityki przestrzennej gminy,
- aktualizacji planu ogólnego,
- formułowania wytycznych środowiskowych dla dalszych dokumentów planistycznych.

Analiza skutków realizacji ustaleń planu ogólnego powinna także odbywać się na etapie dalszego procesu budowlanego i może ona dotyczyć oceny zgodności funkcji zabudowy i zagospodarowania terenu oraz sposobu zagospodarowania i zabudowy terenu w zakresie – w zależności od dokumentu (decyzja o warunkach zabudowy/ decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego lub miejscowy plan):

- minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej niemniejszego niż minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej określony dla strefy planistycznej obejmującej teren,
- maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy nie większej niż maksymalna nadziemna intensywność zabudowy określona dla strefy planistycznej obejmującej ten teren,

- wysokości zabudowy nie większej niż maksymalna wysokość zabudowy określona dla strefy planistycznej obejmującej teren,
- udziału powierzchni zabudowy nie większego niż maksymalny udział powierzchni zabudowy określony dla strefy planistycznej obejmującej teren.

Monitorowanie zamierzeń inwestycyjnych może odbywać się także na etapie występowania inwestora o pozwolenie na budowę – przy współudziale organów administracji architektoniczno-budowlanej, jak również poprzez analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy (zgodnie z art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w celu oceny aktualności planu ogólnego wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania, z uwzględnieniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, oraz wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego lub planu ogólnego). Poza tym, monitoring skutków realizacji ustaleń planu ogólnego powinien obejmować analizę zmian w sposobie zagospodarowania i użytkowania terenu oraz presję urbanizacyjną na tereny otwarte.

Ww. analizy i oceny skutków realizacji projektowanego dokumentu w kontekście procesu budowlanego pozwolą na sformułowanie wniosków w zakresie pożądanых zmian w planie ogólnym gminy, które zdefiniowane zostaną jako niezbędne w kontekście uwzględnienia nowych uwarunkowań rozwoju oraz potrzeb mieszkańców i inwestorów.

4. Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Teren gminy Szczawin Kościelny, stanowiący obszar opracowania planu ogólnego, nie jest położony w obszarze przygranicznym. W związku z tym nie występuje możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

5. Charakterystyka gminy Szczawin Kościelny

Gmina Szczawin Kościelny zlokalizowana jest w centralnej części Polski, w zachodniej części województwa mazowieckiego, w granicach powiatu gostynińskiego. Sąsiaduje z sześcioma gminami: Gostynin, Strzelce, Oporów,

PLAN OGÓLNY GMINY SZCZAWIN KOŚCIELNY
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Pacyna, Gąbin i Łąck (ryc.1.). Siedzibę władz gminy stanowi miejscowość Szczawin Kościelny.

Ryc. 1. Lokalizacja administracyjna gminy Szczawin Kościelny oraz gmin sąsiadujących

Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby Planu Ogólnego Gminy Szczawin Kościelny

Gmina Szczawin Kościelny stanowi obszar o wyraźnie rolniczym i przyrodniczym charakterze, w którym dominującą formą użytkowania przestrzeni pozostają użytki rolne, lasy oraz tereny związane z funkcjonowaniem ekosystemów dolinnych i wodnych. Udział terenów zabudowanych i zurbanizowanych jest stosunkowo niewielki. Ponad dwie trzecie powierzchni gminy, czyli około 69%, zajmują grunty rolne. Jest to wartość bardzo wysoka w skali regionalnej i typowa dla obszarów o dobrej jakości gleb, korzystnych warunkach morfologicznych oraz historycznie utrwalonej strukturze agrarnej. Drugim kluczowym komponentem są lasy, które obejmują blisko 27% powierzchni gminy. Tak wysoki udział terenów leśnych świadczy o istotnym znaczeniu funkcji przyrodniczych, klimatycznych i

krajobrazowych, a także o zachowaniu dużych, ciągłych kompleksów zieleni, szczególnie w zachodniej i północnej części gminy oraz w strefach dolinnych. Udział terenów zabudowanych wynosi zaledwie 2,5%.

5.1. Istniejący stan środowiska obszaru gminy Szczawin Kościelny.

5.1.1 Geomorfologia, geologia, ukształtowanie terenu.

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Polski gmina Szczawin Kościelny położona jest w obrębie makroregionu Niziny Środkowomazowieckiej, w strefie przejściowej pomiędzy wysoczyznami morenowymi a szerokimi obniżeniami dolinnymi ukształtowanymi w plejstocenie przez działalność lądolodu skandynawskiego oraz wód roztopowych. Położenie to determinuje równinny lub lekko falisty charakter rzeźby terenu, z dominacją powierzchni wysoczyznowych poprzecinanych płytkimi dolinami cieków i lokalnymi obniżeniami bezodpływowymi, w których często występują podmokłości i oczka wodne.

Rzeźba terenu gminy Szczawin Kościelny jest typowa dla obszarów młodoglacjalnych północnego Mazowsza i została ukształtowana w wyniku działalności lądolodu skandynawskiego w czasie zlodowacenia północnopolskiego oraz późniejszych procesów peryglacjalnych i fluwialnych. Dominującą cechą morfologii obszaru jest falista i słabo urzeźbiona wysoczyzna morenowa, rozcięta siecią dolin rzecznych, obniżeń wytopiskowych i lokalnych form denudacyjnych. Podstawowy element struktury morfologicznej stanowią gliny zwałowe i piaski lodowcowe budujące rozległe powierzchnie wysoczyznowe, które w dużej części gminy tworzą płaty o niewielkich deniwelacjach, sprzyjające użytkowaniu rolniczemu. W obrębie wysoczyzny występują liczne formy obniżeniowe, w tym zagłębienia, niewielkie rynny i misy wytopiskowe. Formy te mają istotne znaczenie hydrologiczne i ekologiczne, gdyż wspierają retencję wód opadowych oraz sprzyjają rozwojowi roślinności wilgociolubnej. Istotnym elementem rzeźby terenu są doliny cieków wodnych. Doliny te mają charakter płytkich, szerokich obniżeń o łagodnych zboczach i wyraźnie wykształconych tarasach zalewowych, które są okresowo zalewane w czasie wezbrań. W ich obrębie dominują osady aluwialne, a warunki morfologiczne i hydrologiczne sprzyjają rozwojowi łąk, pastwisk oraz roślinności łęgowej. W południowej i środkowej części gminy występują lokalne pagórki i niewielkie

wyniesienia morenowe, które tworzą bardziej urozmaicony krajobraz, choć ich wysokości względne pozostają niewielkie. W związku z łagodnym ukształtowaniem terenu gminy nie stwierdzono występowania obszarów zagrożonych ruchami masowymi ani osuwisk (według danych PIG).

5.1.2 Wody powierzchniowe i podziemne.

Hydrografia gminy Szczawin Kościelny charakteryzuje się dobrze rozwiniętą, typowo niziną siecią wód powierzchniowych. Gmina położona jest w całości w dorzeczu Wisły, w regionie wodnym Środkowej Wisły, a zasadniczą oś hydrograficzną stanowią rzeki Osetnica oraz Przysowa wraz z rozbudowanymi systemami dopływów oraz siecią rowów melioracyjnych.

Osetnica, przepływająca przez centralną część gminy z kierunku zachodniego ku wschodowi, ma długość ok. 20 km. Jest to główny dopływ Skrwy Lewej, który przepływa przez Jezioro Szczawińskie. Osetnica ma charakter nizinnego potoku piaszczystego, o niewielkich spadkach podłużnych i stosunkowo wolnym przepływie, co sprzyja lokalnym podpiętrzeniom oraz okresowym stagnacjom wód, zwłaszcza w obniżeniach terenowych. Drugim równie ważnym ciekim wodnym jest Przysowa, która przepływa przez centralną i południową część gminy z kierunku zachodniego ku wschodowi, a następnie łączy się z rzeką Słudwią, poza granicami powiatu gostyńskiego, jako jej lewy dopływ (dorzecze Bzury).

Do najważniejszych dopływów na obszarze gminy należą mniejsze cieki o charakterze naturalnym i półnaturalnym, w tym m.in. Dopływ z Bud Kaleńskich, Dopływ z Budek Suserskich, Dopływ z Anielina, Dopływ z Trębek, Dopływ spod Adamowa, Dopływ ze Słupa, Dopływ z Pieryszewa, a także liczne bezimienne rowy i cieki melioracyjne. Cieki te mają zazwyczaj charakter okresowy lub stały o niewielkich przepływach, reagujących szybko na warunki opadowe i roztopowe. Ich funkcjonowanie jest w znacznym stopniu podporządkowane gospodarce rolnej, w tym systemom odwadniającym użytki rolne oraz łąki.

Wielkość przepływów cieków wodnych, rozbudowana sieć rowów melioracyjnych i łagodne ukształtowanie terenu powodują, że na terenie gminy nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Brak jest obszarów, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na

PLAN OGÓLNY GMINY SZCZAWIN KOŚCIELNY
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

10 lat, jak i obszarów, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat.

Kolejnym istotnym elementem sieci hydrograficznej gminy jest Jezioro Szczawińskie, zlokalizowane w północno-zachodniej części obszaru, w rejonie miejscowości Lubieniek i Osowia. Zbiornik ten stanowi naturalne jezioro polodowcowe, będące cennym elementem krajobrazu oraz kluczowym ogniwem lokalnego systemu retencji. Jezioro objęte jest ochroną rezerwatową, a jego zasilanie i odpływ pozostają w bezpośrednim związku z systemem cieków Osetnicy.

Teren gminy w całości położony jest w zasięgu nieudokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych „Subniecka Warszawska” nr 215, który charakteryzuje się bardzo dużą powierzchnią wynoszącą 51000 km². GZWP Subniecka Warszawska jest zbiornikiem słabo rozpoznanym głównie ze względu na wielkość i głębokie zaleganie. Jest to paleogeńsko-neogeński zbiornik o ośrodku porowym leżący pod osadami czwartorzędowymi. Głębokość jego występowania sprawia, że jest mało wrażliwy na zanieczyszczenia z powierzchni terenu.

W granicach gminy zidentyfikowano dwie jednolite części wód podziemnych: JCWPd nr 63 (kod GW200063) oraz JCWPd nr 47 (kod GW200047). Jednolita część wód podziemnych o kodzie GW200063 o powierzchni 5344,01 km² obejmuje obszar dorzecza Wisły w regionie wodnym Środkowej Wisły i została oceniona jako znajdująca się w dobrym stanie zarówno pod względem chemicznym, jak i ilościowym. W strukturze hydrograficznej powiązana jest z licznymi zlewniami, w tym m.in. Bzury, Pilicy oraz Neru. Analiza presji wskazuje na istotny poziom wykorzystania zasobów wodnych. Całkowity pobór wód podziemnych wynosi około 31 942,75 tys. m³/rok, z czego 62,61% stanowi pobór eksploatacyjny, natomiast 37,39% pobór odwodnieniowy. Tak wysoki poziom eksploatacji wskazuje na znaczną antropopresję ilościową, która może prowadzić do lokalnych obniżen zwierciadła wód podziemnych oraz zaburzeń bilansu wodnego, szczególnie w rejonach intensywnego rolnictwa i urbanizacji. Jednolita część wód podziemnych o kodzie GW200047 także została oceniona jako znajdująca się w dobrym stanie zarówno pod względem chemicznym, jak i ilościowym, co przekłada się na ogólną ocenę stanu jako dobry. Pomimo pozytywnej oceny jakościowej, również w tym przypadku występuje znaczący pobór wód podziemnych, obejmujący zarówno eksploatację ujęć, jak i odwodnienia. Wskazuje to na konieczność dalszego monitoringu, szczególnie w

PLAN OGÓLNY GMINY SZCZAWIN KOŚCIELNY
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

kontekście potencjalnych zmian klimatycznych oraz wzrostu zapotrzebowania na wodę.

W granicach gminy wyróżniono następujące jednolite części wód powierzchniowych:

- JCWP Osetnica do Dopływu z Bud Kaleńskich (kod RW200010275445),
- JCWP Wielka Struga (kod RW2000102734899),
- JCWP Przysowa (kod RW2000102724499),
- JCWP Słudwia do Przysowej (kod RW200010272439).

Tab. 1. Jednolitych części wód powierzchniowych na terenie gminy Szczawin Kościelny

Nazwa	Charakterystyka JCWP i ich zagrożeń	Cel środowiskowy		Ogólna ocena stanu wód
		Stan lub potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	
Osetnica do Dopływu z Bud Kaleńskich	- trwałe przekształcenia hydromorfologiczne (regulacje koryta, budowle piętrzące), - obszar wrażliwy na eutrofizację, - presja rolnicza,	słaby	dobry	zły
Wielka Struga	- zagrożenie presją hydromorfologiczną, - umiarkowana presja antropogeniczna,	brak danych	dobry	brak danych
Przysowa	- silna, rozproszona presja rolnictwa, - wysokie stężenia związków biogenych, - obecność substancji niebezpiecznych,	zły	poniżej dobrego	zły
Słudwia do Przysowej	- silna presja rolnictwa, - intensywne procesy eutrofizacji oraz dopływ substancji biogenych, - przekształcenia hydromorfologiczne,	słaby	poniżej dobrego	zły

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

Analiza dokumentacji i badań jednolitych części wód wskazuje na wyraźne zróżnicowanie jakości wód, przy czym wody podziemne pozostają w relatywnie dobrym stanie, natomiast wody powierzchniowe w większości przypadków nie osiągają dobrego stanu środowiskowego. Kluczowym czynnikiem degradacji jest

presja rolnicza, skutkująca eutrofizacją oraz zanieczyszczeniem chemicznym, a także przekształcenia hydromorfologiczne cieków.

5.1.3 Powietrze atmosferyczne.

Jakość powietrza atmosferycznego na terenie gminy Szczawin Kościelny kształtowana jest przede wszystkim przez emisję z sektora komunalno-bytowego, transportu oraz w mniejszym stopniu działalności rolniczej i lokalnych źródeł usługowych. Dominującą rolę odgrywa tzw. niska emisja, czyli emisja zanieczyszczeń pochodząca z indywidualnych źródeł ciepła o wysokości emisji do około 40 m, która stanowi główne źródło pogorszenia jakości powietrza. Intensyfikacja tego zjawiska obserwowana jest szczególnie w okresie jesienno-zimowym wraz ze wzrostem zapotrzebowania na energię cieplną.

Do podstawowych wskaźników oceny jakości powietrza należą stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu (B(a)P). W przypadku pyłu PM₁₀ głównym źródłem emisji są indywidualne instalacje grzewcze opalane węglem oraz drewnem. Istotny udział w kształtowaniu stężeń mają również emisje wtórne, związane z unoszeniem pyłu z powierzchni dróg gruntowych oraz pól uprawnych, szczególnie w warunkach suchych i wietrznych. Natomiast benzo(a)piren powstaje głównie w wyniku niecałkowitego spalania paliw stałych w niskosprawnych urządzeniach grzewczych, często eksploatowanych w sposób nieefektywny lub z wykorzystaniem paliw niskiej jakości. Charakteryzuje się ona wysoką toksycznością oraz zdolnością do kumulacji w środowisku. Z uwagi na powszechność występowania indywidualnych źródeł grzewczych obszar gminy Szczawin Kościelny narażony jest na cykliczny wzrost stężeń zanieczyszczeń w okresie zimowym.

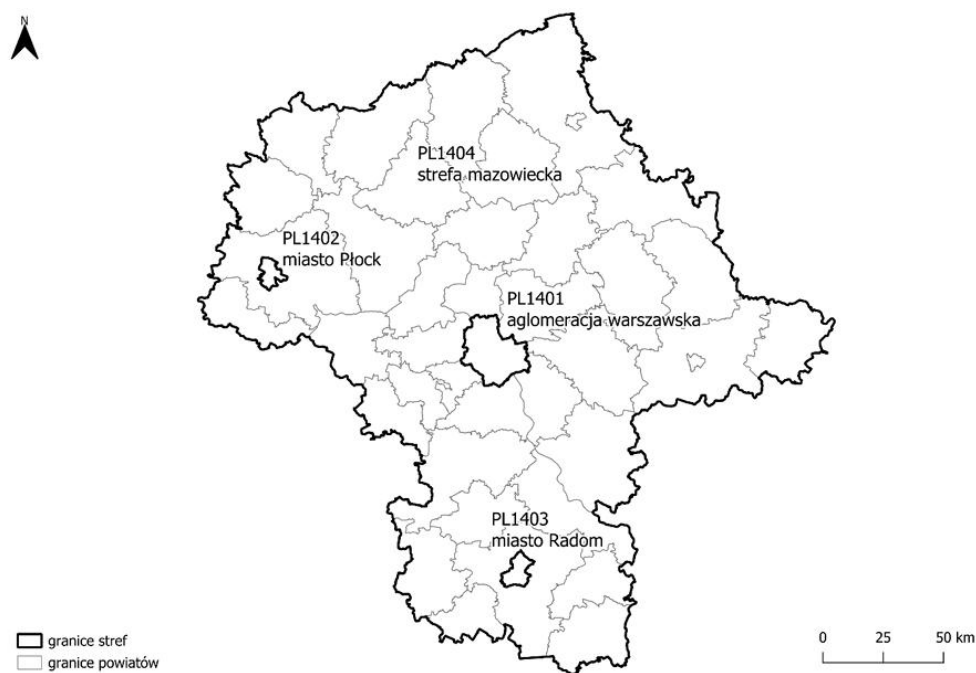
Kolejne źródło emisji zanieczyszczeń powietrza, w szczególności pyłu PM₁₀ oraz tlenków azotu, stanowi transport drogowy. Jednak jego znaczenie w skali gminy jest ograniczone ze względu na brak głównych ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu. Do zwiększonej emisji pyłu wtórnego może dochodzić lokalnie, zwłaszcza w obrębie dróg o nawierzchni nieutwardzonej.

Na jakość powietrza istotny wpływ ma również struktura użytkowania terenu. Znaczny udział terenów rolniczych oraz niski stopień urbanizacji sprzyjają rozpraszaniu zanieczyszczeń, jednak jednocześnie powodują rozproszenie źródeł

emisji, co utrudnia ich kontrolę i ograniczanie. Obszary otwarte cechują się korzystnymi warunkami przewietrzania, natomiast lokalne obniżenia terenu oraz doliny cieków mogą sprzyjać stagnacji powietrza i kumulacji zanieczyszczeń, szczególnie w warunkach inwersji temperatury.

W 2026 r. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Departament Monitoringu Środowiska w Warszawie opracował „Roczną ocenę jakości powietrza w województwie mazowieckim. Raport wojewódzki za rok 2025”. Celem rocznej oceny jakości powietrza jest uzyskanie informacji o stężeniach na obszarze poszczególnych stref w zakresie umożliwiającym dokonanie ich klasyfikacji na podstawie przyjętych kryteriów. Zgodnie z klasyfikacją stref dla celów oceny jakości powietrza w województwie mazowieckim, obszar gminy Szczawin Kościelny ujęto w strefie mazowieckiej.

Ryc. 2. Podział województwa mazowieckiego na strefy dla celów oceny jakości powietrza za 2025 rok

Źródło: GIOŚ „Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim. Raport wojewódzki za rok 2025”

W ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi uwzględnia się 12 substancji: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen, ozon, pył zawieszony PM_{2,5}, pył zawieszony PM₁₀,

PLAN OGÓLNY GMINY SZCZAWIN KOŚCIELNY
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

ołów, arsen, nikiel, kadm, benzo(a)piren B(a)P. z kolei ceny prowadzone pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin (prowadzone wyłącznie dla strefy mazowieckiej) odnoszą się do 3 substancji: tlenki azotu, dwutlenek siarki, ozonu.

Na podstawie oceny poziomu poszczególnych substancji dokonano klasyfikacji stref, w których są dotrzymane lub przekroczone przewidziane prawem poziomy dopuszczalne, docelowe lub poziomy celów długoterminowych. Każdej strefie, dla każdego zanieczyszczenia przypisano właściwy symbol klasy.

Oznaczenie klas przyjęto wg. instrukcji GIOŚ i kodowania stosowanego w raportowaniu wyników do Europejskiej Agencji Środowiska:

A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych,

A1 – oznaczenie strefy pod kątem pyłu zawieszonego PM_{2.5}, w przypadku osiągnięcia poziomu określonego dla fazy II tj. 20 µg/m³,

C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe,

D1 – jeżeli stężenie zanieczyszczenia ozonem (O₃) na terenie strefy nie przekracza poziomu celu długoterminowego,

D2 – jeżeli stężenia zanieczyszczenia ozonem (O₃) na terenie strefy przekracza poziom celu długoterminowego.

W rocznej ocenie jakości powietrza za rok 2025 z uwzględnieniem kryteriów przyjętych ze względu na ochronę zdrowia ludzi, stężenia większości badanych substancji przypisano do klasy A (A1 pod kątem pyłu zawieszonego PM_{2,5} faza II) dla każdej z czterech stref województwa. Natomiast przekroczenia odnotowano w przypadku benzo(a)piren B(a)P – klasa C dla miasta Radom i strefy mazowieckiej. Jednak gmina Szczawin Kościelny znalazła się poza zasięgiem występowania przekroczeń tego zanieczyszczenia. Dodatkowo na podstawie wyników pomiarów prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz wyników modelowania matematycznego, w 2025 r. ze względu na przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu wszystkie strefy ujęto w klasie D2. W zasięgu tych przekroczeń znalazł się cały obszar gminy Szczawin Kościelny.

Tab. 2. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2025 rok dokonanej wg kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu zawieszonego PM_{2,5})

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃ ¹⁾	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5} ²⁾
PL1401	aglomeracja warszawska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A1
PL1402	miasto Płock	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A1
PL1403	miasto Radom	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1
PL1404	strefa mazowiecka	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, wszystkie strefy uzyskały klasę D2,

²⁾ Dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza, wszystkie strefy uzyskały klasę A.

Źródło: GIOŚ „Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim. Raport wojewódzki za rok 2025”

W rocznej ocenie jakości powietrza, wykonanej na podstawie dostępnych informacji dla 2025 r. z uwzględnieniem kryteriów przyjętych ze względu na ochronę roślin, w przypadku wszystkich zanieczyszczeń strefa mazowiecka uzyskała klasę A. Jedynie w zakresie oceny poziomu celu długoterminowego zanieczyszczenia ozonem odnotowano klasę D2.

Wyniki modelowania jakości powietrza wykonanego przez IOŚ-PIB wskazują na zmienność średniorocznych stężeń pyłów zawieszonych i benzo(a)pirenu na terenie gminy Szczawin Kościelny. Pozytywnym aspektem jest z pewnością spadek średniego stężenia PM₁₀ i PM_{2,5} w skali 2025 r. w stosunku do wcześniejszych lat. Natomiast obserwowanym negatywnym zjawiskiem jest wzrost średniego rocznego stężenia benzo(a)pirenu w przeciągu ostatnich lat.

PLAN OGÓLNY GMINY SZCZAWIN KOŚCIELNY
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Tab. 3. Statystyki wybranych wyników obiektywnego szacowania wykonanego w oparciu o wyniki modelowania jakości powietrza w latach 2023-2025 w gminie Szczawin Kościelny

Stężenie wybranego zanieczyszczenia		2023	2024	2025
PM10 średnia roczna [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	min	15,5	16,5	13,3
	max	16,4	17,3	15,7
	średnia	15,9	16,9	14,2
PM2,5 średnia roczna [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	min	9,7	9,7	7,4
	max	10,4	10,4	8,4
	średnia	10,0	10,0	7,8
B(a)P średnia roczna [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	min	0,21	0,30	0,64
	max	0,45	0,45	0,98
	średnia	0,27	0,36	0,75

Źródło: opracowanie własne na podstawie GIOŚ „Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim. Raporty wojewódzkie za rok 2023, 2024 i 2025”

5.1.4 Surowce mineralne.

Surowce mineralne zidentyfikowane na obszarze gminy Szczawin Kościelny mają znaczenie wyłącznie lokalne. Występują tu przede wszystkim surowce pospolite, takie jak piaski i żwiry, wykorzystywane do celów budowlanych i drogowych. Złoża mają charakter rozproszony i niewielki, a ich eksploatacja nie odgrywa istotnej roli w gospodarce gminy ani regionu. Rodzaj rozpoznanych kopalin determinuje budowa geologiczna terenu oraz lokalizacja w zasięgu wysoczyzn morenowych i równin sandrowych. W ich obrębie rozpowszechnione są utwory piaszczysto-żwirowe o zmiennej granulacji. Podłoże terenu gminy tworzą głównie utwory czwartorzędowe o znacznej miąższości. W przypowierzchniowej warstwie dominują gliny zwałowe, piaski i żwiry lodowcowe oraz osady wodnolodowcowe.

Tab. 3. Wykaz złóż kopalin na terenie gminy Szczawin Kościelny

L.p.	Kod	Id	Nazwa złoża	Kopalina	Stan zagospodarowania kopaliny głównej	Lata wydobywania kopaliny głównej
1.	KN	10826	Helenów Trębski	piaski i żwiry	złóże skreślone z bilansu zasobów	2007 - 2010
2.	KN	13697	Helenów Trębski II	piaski i żwiry	złóże skreślone z	2011

**PLAN OGÓLNY GMINY SZCZAWIN KOŚCIELNY
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO**

					bilansu zasobów	
3.	KN	15434	Helenów Trębski III	piaski i żwiry	złoże skreślone z bilansu zasobów	2012 - 2015
4.	KN	17515	Helenów Trębski IV	piaski i żwiry	złoże skreślone z bilansu zasobów	2015 - 2019
5.	KN	19330	Helenów Trębski V	piaski i żwiry	złoże skreślone z bilansu zasobów	2019 - 2020
6.	KN	20163	Helenów Trębski VI	piaski i żwiry	złoże rozpoznane szczegółowo	–
7.	KN	7981	Osowia	piaski i żwiry	złoże rozpoznane szczegółowo	–
8.	KN	8693	Osowia II	piaski i żwiry	złoże skreślone z bilansu zasobów	2001 - 2006
9.	KN	11377	Osowia III	piaski i żwiry	złoże skreślone z bilansu zasobów	2011 - 2017
10.	KN	11762	Osowia IV	piaski i żwiry	złoże zagospodarowane	2013 - 2025

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego (dostęp: czerwiec 2026 r.)

Obecnie okresowo eksploatowane jest jedynie złoże piasków i żwirów znajdujące się na terenie górniczym Osowia IV (działka o nr ewid. 17/7, obręb Osowia) o powierzchni 19998 m². Teren ten ustanowiono decyzją Starosty Powiatu Gostynińskiego z dnia 27.07.2009 r. (decyzja RLO.751-53/08/09). Data ważności koncesji przypada na 27.07.2029 r.

Na obszarze gminy nie stwierdzono występowania udokumentowanych złóż surowców energetycznych, metalicznych lub chemicznych. Brak jest również kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla ani podziemnych bezzbiornikowych magazynów substancji.

5.1.5 Gleby.

Analiza przestrzennego rozmieszczenia gleb wskazuje na wyraźne zróżnicowanie warunków produkcji rolniczej w obrębie gminy Szczawin Kościelny. W jej strukturze dominują gleby klas bonitacyjnych IV, V i VI, które zajmują największą część powierzchni gminy. Gleby te, związane głównie z utworami piaszczystymi i piaszczysto-żwirowymi, charakteryzują się niższą żyznością,

mniejszą pojemnością wodną oraz większą podatnością na degradację. Ich przemaga decyduje o ograniczonej przydatności produkcyjnej, potrzebie intensywniejszych zabiegów agrotechnicznych lub przeznaczanych pod ekstensywne użytkowanie rolnicze, w tym łąki, pastwiska bądź zalesienia.

Gleb o najwyższej wartości użytkowej, zaliczane do klas bonitacyjnych II oraz III występują głównie w części wschodniej i południowej gminy oraz lokalnie w strefach centralnych. Ich rozmieszczenie pozostaje w ścisłym związku z występowaniem utworów gliniastych oraz korzystnych warunków wilgotnościowych. Obszary te stanowią najcenniejszy zasób glebowy gminy i powinny być traktowane jako tereny priorytetowe dla produkcji rolniczej, objęte szczególną ochroną przed przekształceniami na cele nierolnicze.

Gmina posiada ograniczone zasoby gleb najwyższej jakości, natomiast dominują gleby o przeciętnej i niskiej przydatności rolniczej. Oznacza to konieczność racjonalnego gospodarowania przestrzenią rolniczą, z uwzględnieniem ochrony najlepszych kompleksów glebowych oraz dostosowania kierunków zagospodarowania do rzeczywistych predyspozycji siedliskowych.

5.1.6 Fauna i flora.

Obszar gminy Szczawin Kościelny charakteryzuje się dominacją krajobrazu rolniczego, w którym szata roślinna jest w znacznym stopniu przekształcona antropogenicznie i podporządkowana funkcjom produkcji rolniczej. Struktura pokrycia terenu wskazuje na wyraźną przewagę użytków rolnych, w szczególności gruntów ornych, którym towarzyszą w mniejszym udziale łąki, pastwiska oraz rozproszone zadrzewienia śródpolne i przydrożne. Pełnią one funkcję ochronną (przeciwerozrywną), krajobrazową oraz zwiększają bioróżnorodność obszaru rolniczego. Roślinność naturalna zachowała się głównie w obrębie dolin rzecznych, obniżeń terenowych oraz obszarów o podwyższonym poziomie wód gruntowych. W tych strefach występują zbiorowiska łąkowe, turzycowiska oraz roślinność szuwarowa, związana z ciekami wodnymi i niewielkimi zbiornikami wodnymi, w tym w rejonie Jeziora Szczawińskiego oraz doliny rzeki Osetnicy i jej dopływów. Obszary te pełnią istotną funkcję przyrodniczą jako elementy lokalnej sieci ekologicznej, stanowiąc siedliska dla wielu gatunków roślin i zwierząt oraz korytarze ekologiczne.

W krajobrazie gminy istotną rolę odgrywają także zbiorowiska leśne, które występują w formie większych kompleksów, szczególnie w części zachodniej i północno-zachodniej gminy oraz mniejszych enklaw rozproszonych w przestrzeni rolniczej. Lasy te pełnią funkcje ochronne, w tym przeciwdziałają erozji gleb, stabilizują stosunki wodne oraz wpływają na poprawę mikroklimatu lokalnego. W ich składzie dominują siedliska borowe i mieszane, dostosowane do warunków glebowych i geomorfologicznych regionu. Związane są z występowaniem gleb piaszczystych i piaszczysto-żwirowych o niskiej retencji wodnej. W takich warunkach wykształciły się przede wszystkim bory sosnowe świeże i suche, które stanowią podstawowy typ siedliskowy lasów w gminie. W ich składzie gatunkowym dominuje sosna zwyczajna, często z niewielkim udziałem brzozy, dębu oraz gatunków podszytu charakterystycznych dla ubogich siedlisk. Na siedliskach żyzniejszych, związanych z glinami zwałowymi oraz utworami pyłowymi, występują lokalnie siedliska lasów mieszanych oraz grądów, które potencjalnie charakteryzują się większą różnorodnością gatunkową. W dolinach cieków wodnych oraz na terenach podmokłych wykształciły się siedliska łęgowe i olsowe, jednak ich udział powierzchniowy jest ograniczony i ma charakter punktowy lub pasmowy. Rozmieszczenie lasów wskazuje na ich silne powiązanie z warunkami siedliskowymi oraz ograniczeniami rolniczego użytkowania przestrzeni. Największe kompleksy leśne zlokalizowane są na terenach mniej przydatnych rolniczo, co potwierdza ich funkcję jako obszarów alternatywnego zagospodarowania gruntów słabszych jakościowo.

Na podstawie danych regionalizacji fitosocjologicznej oraz map potencjalnej roślinności naturalnej Polski opracowanych przez J.M. Matuszkiewicza (2008), obszar gminy Szczawin Kościelny zbadano w kontekście występowania potencjalnej roślinności naturalnej. Rozumie się przez to roślinność, która mogłaby rozwinąć się w wyniku naturalnej sukcesji przy braku oddziaływań antropogenicznych. Na przeważającej części gminy, zwłaszcza na obszarach zbudowanych z glin zwałowych oraz utworów pyłowych, potencjalną roślinność stanowią grądy subkontynentalne (*Tilio-Carpinetum*). Są to wielogatunkowe lasy liściaste o wysokiej produktywności siedliskowej, które w warunkach naturalnych tworzyłyby dominujący typ roślinności klimaksowej. W strukturze tych zbiorowisk istotną rolę odgrywają gatunki takie jak grab zwyczajny, dąb szypułkowy oraz lipa drobnolistna. Na

PLAN OGÓLNY GMINY SZCZAWIN KOŚCIELNY
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

obszarach o glebach lekkich, piaszczystych, szczególnie w północnej i zachodniej części gminy, potencjalna roślinność przyjmuje postać borów sosnowych świeżych i suchych (głównie *Peucedano-Pinetum* oraz *Leucobryo-Pinetum*). Zbiorowiska te cechują się uproszczoną strukturą gatunkową i są związane z siedliskami ubogimi, o niskiej retencji wodnej. W dolinach cieków wodnych, w tym wzdłuż większych, a także w rejonie Jeziora Szczawińskiego, występują siedliska wilgotne i hydrogeniczne, dla których potencjalną roślinność stanowią łągi oraz olsy (*Fraxino-Alnetum*, *Carici elongatae-Alnetum*). Zbiorowiska te pełnią kluczową rolę w systemie przyrodniczym gminy, warunkując retencję wód, stabilizację gleb oraz funkcjonowanie korytarzy ekologicznych. Na terenach obniżień i zagłębień bezodpływowych, gdzie występują torfy i gleby bagienne, potencjalna roślinność obejmuje zbiorowiska bagienne i szuwarowe, stanowiące ważne refugia różnorodności biologicznej. Analiza rzeczywistego użytkowania terenu wskazuje jednak, że znaczna część potencjalnych zbiorowisk naturalnych została przekształcona w wyniku działalności rolniczej. Dominują agrocenozy związane z uprawami polowymi, a naturalna roślinność zachowała się głównie w postaci fragmentarycznych kompleksów leśnych, zadrzewień śródpolnych oraz roślinności dolinnej.

Fauna gminy Szczawin Kościelny jest ściśle powiązana ze strukturą zagospodarowania terenu oraz zróżnicowaniem siedliskowym, obejmującym mozaikę gruntów rolnych, kompleksów leśnych, dolin cieków oraz obszarów podmokłych. Układ ten sprzyja występowaniu zarówno gatunków typowych dla krajobrazu rolniczego, jak i leśnego oraz wodno-błotnego. Tereny użytkowane rolniczo zasiedlają liczne gatunki ptaków, takie jak skowronek polny, potrzuszcz czy kuropatwa, a także drobne ssaki, w tym zajęc szarak oraz gryzonie. Obszary te pełnią również funkcję żerowisk dla drapieżników, w tym ptaków szponiastych. Kompleksy leśne związane są z występowaniem m.in. sarny, dzików, lisów oraz licznych gatunków ptaków, np. dzięcioła, sowy. Doliny cieków wodnych, obszary podmokłe oraz rejon Jeziora Szczawińskiego stanowią siedliska dla fauny wodno-błotnej. Zasiedlają je płazy, takie jak żaby i ropuchy, a także gady, w tym zaskroniec. Zapewniają również odpowiednie warunki środowiskowe dla bytowania i lęgu ptaków wodnych i błotnych oraz pełnią funkcję ważnych ostoj bioróżnorodności.

Ze względu na duże zróżnicowanie krajobrazów i występowanie cennych terenów przyrodniczych w granicach gminy Szczawin Kościelny obowiązują liczne formy ochrony przyrody:

- **Rezerwat przyrody „Jezioro Szczawińskie”** (PL.ZIPOP.1393.RP.898) – stanowi jedną z najcenniejszych form ochrony przyrody na terenie gminy. Obejmuje on obszar jeziora wraz z przylegającymi terenami bagiennymi i torfowiskowymi. Celem ochrony jest zachowanie naturalnego zbiornika wodnego oraz związanych z nim siedlisk wodnych i wodno-błotnych, stanowiących ostoję licznych gatunków roślin i zwierząt, w tym gatunków rzadkich i chronionych. Obszar ten charakteryzuje się wysoką wrażliwością na zmiany stosunków wodnych, dlatego kluczowe znaczenie ma utrzymanie jego naturalnego reżimu hydrologicznego. Otulina rezerwatu obejmuje tereny przyległe, które pełnią funkcję buforową, ograniczając negatywne oddziaływania zewnętrzne. W jej obrębie dopuszcza się ograniczone użytkowanie, jednak z zachowaniem zasad minimalizacji presji na ekosystem rezerwatu.
- **Użytki ekologiczne** (PL. ZIPOP. 1393.UE.1404052.338, .339, .335, .336, .337, .340) – obejmują niewielkie, lecz cenne przyrodniczo obszary, takie jak torfowiska, oczka wodne, podmokłe łąki oraz zadrzewienia. Ich głównym celem jest ochrona fragmentów ekosystemów o wysokiej wartości przyrodniczej, które nie kwalifikują się do objęcia wyższymi formami ochrony. Użytki ekologiczne pełnią istotną rolę w zachowaniu bioróżnorodności, stanowiąc siedliska dla wielu gatunków roślin i zwierząt, w tym płazów, owadów oraz ptaków. Ponadto funkcjonują jako elementy łączące większe kompleksy przyrodnicze, wspierając ciągłość korytarzy ekologicznych.
- **Obszar Natura 2000 „Dolina Przysowy i Słudwi”** (PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB100003.B) – jest specjalnym obszarem ochrony ptaków, wyznaczonym w ramach europejskiej sieci Natura 2000. Obejmuje doliny rzeczne wraz z przylegającymi łąkami, terenami podmokłymi oraz fragmentami zadrzewień. Celem ochrony jest zachowanie siedlisk ptaków związanych z terenami otwartymi i podmokłymi, w tym gatunków zagrożonych i rzadkich w skali europejskiej. Pośród gatunków stanowiących przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 wskazuje się m.in.: gęś białoczelną (*Anser albifrons*), gęgawę

(*Anser anser*), gęś zbożową (*Anser fabalis*), rybitwę czarną (*Chlidonias niger*), błotniaka stawowego (*Circus aeruginosus*), derkacz (*Crex crex*), rycyka (*Limosa limosa*), podróżniczka (*Luscinia svecica*), siewki złotej (*Pluvialis apricaria*), krwawodzioba (*Tringa totanus*). Obszar ten pełni funkcje kluczowego korytarza ekologicznego oraz miejsca żerowania i lęgów ptaków.

- **Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Przysowy”** (PL. ZIPOP. 1393.OCHK.249) – obejmuje rozległe tereny dolinne o wysokich walorach krajobrazowych i przyrodniczych. Forma ta ma na celu ochronę krajobrazu oraz zachowanie równowagi ekologicznej przy jednoczesnym umożliwieniu zrównoważonego użytkowania przestrzeni. Obszar ten charakteryzuje się obecnością dolin rzecznych, terenów podmokłych, łąk oraz zadrzewień, które tworzą spójny układ przyrodniczy. Pełni funkcję korytarza ekologicznego oraz obszaru retencji wodnej. W ramach tej formy ochrony obowiązują określone ograniczenia dotyczące m.in. lokalizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko, przekształcania stosunków wodnych oraz likwidacji zadrzewień.
- **Pomniki przyrody** – na terenie gminy znajdują się 2 pomniki przyrody. Pierwszym z nich jest głaz narzutowy znajdujący się przy drodze wojewódzkiej w Waliszewie. Drugi - dąb szypułkowy (*Quercus robur*) zlokalizowany jest na terenie prywatnym w Helenowie. Dąb osiąga wysokość około 16 m, przy obwodzie pnia wynoszącym 371 cm. Drzewo to charakteryzuje się znaczną wartością biocenotyczną, stanowiąc siedlisko dla licznych organizmów związanych ze starodrzewiem, w tym bezkręgowców saproksylicznych, ptaków oraz porostów.

Powiązania ekosystemowe na terenie gminy Szczawin Kościelny odgrywają istotną rolę zarówno na poziomie lokalnym, jak i ponadlokalnym. Układ korytarzy ekologicznych i węzłów sieci przyrodniczej ma charakter liniowo-mozaikowy i jest ściśle powiązany z ukształtowaniem terenu, siecią hydrograficzną oraz rozmieszczeniem kompleksów leśnych. Najważniejszymi elementami korytarzy ekologicznych są doliny cieków wodnych, w szczególności dolina rzeki Osetnicy i Przysowy oraz ich dopływów. Obszary te, ze względu na obecność wilgotnych siedlisk, zadrzewień oraz roślinności lęgowej i szuwarowej, pełnią funkcję

naturalnych korytarzy migracyjnych. Ich ciągłość przestrzenna sprzyja przemieszczaniu się gatunków oraz utrzymaniu łączności ekologicznej pomiędzy różnymi typami siedlisk. Uzupełnieniem systemu korytarzy są pasma zadrzewień śródpolnych, miedze, rowy melioracyjne oraz niewielkie ciek wodne, które tworzą sieć powiązań o charakterze rozproszonym. Elementy te, choć często niewielkie powierzchniowo, mają istotne znaczenie dla migracji drobnych ssaków, płazów oraz bezkręgowców, a także jako miejsca schronienia i żerowania. Kluczowe węzły sieci przyrodniczej stanowią większe kompleksy leśne oraz obszary o podwyższonej wilgotności, w tym rejon Jeziora Szczawińskiego oraz fragmenty dolin rzecznych. Obszary te cechują się wysoką koncentracją różnorodnych siedlisk i pełnią funkcję ostoji bioróżnorodności, będąc jednocześnie punktami koncentracji i rozrodu wielu gatunków.

Na stosunkowo niewielki obszar gminy, w jej północno-wschodniej części (obwód Annopol) nachodzi również korytarz ekologiczny o znaczeniu międzynarodowym i krajowym – Lasy Włocławsko-Gostynińskie - Puszcza Kampinoska (GKPnC-11A). Korytarz ten łączy Lasy Włocławsko-Gostynińskie z Puszcza Kampinoską. Zapewnia on spójność przyrodniczą i drogi przemieszczania się dla dzikich zwierząt w centralnej Polsce.

Ciągłość korytarzy ekologicznych jest kluczowa dla utrzymania stabilności ekosystemów oraz zachowania różnorodności biologicznej. Jednocześnie należy wskazać, że istniejące powiązania ekologiczne są w pewnym stopniu zagrożone przez presję antropogeniczną, w tym intensyfikację rolnictwa, fragmentację siedlisk oraz rozwój zabudowy. Przekształcenia te mogą prowadzić do izolacji populacji oraz ograniczenia możliwości migracyjnych gatunków.

5.1.7 Klimat.

Gmina Szczawin Kościelny położona jest w strefie klimatu umiarkowanego przejściowego, typowego dla środkowej Polski. Charakteryzującego się znaczną zmiennością warunków pogodowych w skali roku i sezonu. Zgodnie z danymi IMGW-PIB rok 2023 był najcieplejszym rokiem w historii pomiarów instrumentalnych w Polsce, z wyraźnie dodatnimi anomaliami temperatury powietrza względem okresu referencyjnego 1991-2020. Tendencja ta została podtrzymana w 2024 r., co wskazuje na trwały kierunek zmian klimatycznych polegający na wzroście średnich

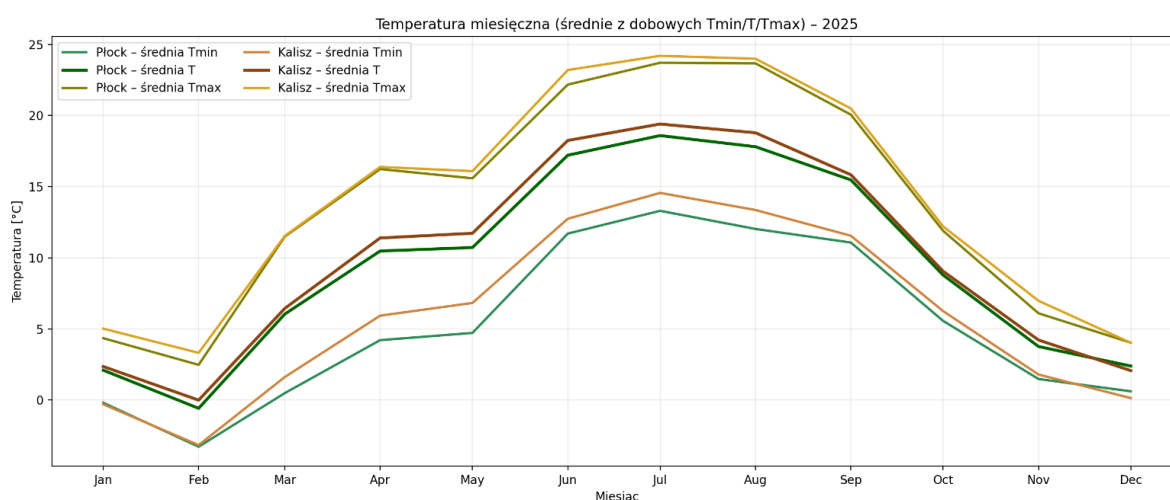
PLAN OGÓLNY GMINY SZCZAWIN KOŚCIELNY
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

temperatur, łagodniejszych zimach oraz częstszych i dłuższych okresach wysokich temperatur w półroczu ciepłym.

Obserwowane trendy związane ze wzrostem temperatur skutkować będą wydłużeniem okresu wegetacyjnego. Z jednej strony sprzyja to intensyfikacji produkcji rolniczej, a z drugiej zwiększa ryzyko deficytów wodnych, szczególnie na obszarach gruntów ornych o słabszych właściwościach retencyjnych. Dane hydrologiczne za 2023 r. wskazują na utrzymywanie się niskich i średnich stanów wód w rzekach regionu centralnej Polski przez znaczną część roku, przy jednoczesnym występowaniu krótkotrwałych, gwałtownych wezbrań związanych z intensywnymi opadami nawałnymi.

W odniesieniu do gminy Szczawin Kościelny wykresy temperatury dla stacji Płock i Kalisz mogą być traktowane jako materiał referencyjny, pozwalający na wiarygodną ocenę lokalnych warunków termicznych w skali roku. Położenie gminy w północno-zachodniej części województwa mazowieckiego, w bezpośrednim sąsiedztwie doliny Wisły oraz w strefie oddziaływania nizinnych mas powietrza, powoduje, że jej klimat wykazuje cechy pośrednie, zbliżone w większym stopniu do warunków obserwowanych na stacji Płock niż do bardziej kontynentalnych uwarunkowań charakterystycznych dla rejonu Kalisza.

Ryc. 3. Zestawienie miesięcznych temperatur powietrza w 2025 r. dla stacji referencyjnych (Płock i Kalisz).

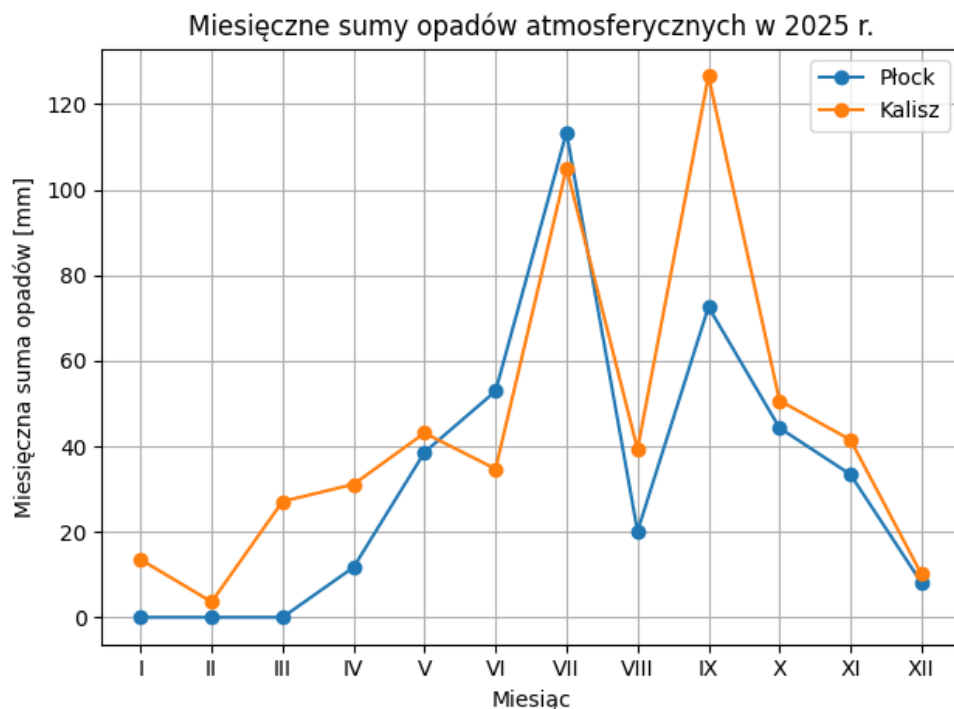

Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby Planu Ogólnego Gminy Szczawin Kościelny

Analiza rozkładu temperatury w okresie zimowym wskazuje, że na obszarze gminy Szczawin Kościelny należy spodziewać się stosunkowo łagodniejszych zim. Częstość oraz głębokość spadków temperatur poniżej 0°C jest mniejsza, a amplitudy dobowe ulegają częściowemu złagodzeniu, co wynika z bliskości doliny Wisły oraz związanych z nią procesów wymiany ciepła i zwiększonej wilgotności powietrza. W okresie wiosennym obserwowany wzrost temperatury w gminie ma charakter stopniowy, z występowaniem okresowych spadków temperatur, typowych dla klimatu przejściowego. Na tle stacji Kalisz amplituda wahań temperatur w tym okresie jest mniejsza, co ogranicza ryzyko występowania silnych przymrozków późnowiosennych, choć nie eliminuje go całkowicie. Latem warunki termiczne gminy cechują się umiarkowanym przebiegiem temperatur maksymalnych. Na podstawie porównania z danymi ze stacji Płock można przyjąć, że częstość występowania ekstremalnych upałów jest mniejsza niż w rejonie Kalisza, a przebieg temperatury jest bardziej wyrównany. Ograniczenie skrajnych wartości maksymalnych wpływa korzystnie na warunki bioklimatyczne oraz zmniejsza intensywność stresu cieplnego, zarówno dla ludności, jak i dla ekosystemów. Jesienią gmina Szczawin Kościelny charakteryzuje się relatywnie wolniejszym tempem spadku temperatur w porównaniu do obszarów o większej kontynentalności klimatu. Wrzesień i początek października zachowują jeszcze cechy okresu ciepłego, co wydłuża sezon wegetacyjny oraz sprzyja stabilnym warunkom termicznym. Dopiero w drugiej połowie jesiennych miesięcy obserwuje się wyraźniejsze ochłodzenie, z narastającą częstością dni chłodnych i przymrozkowych.

Rozkład opadów cechuje się coraz większą nieregularnością. Zgodnie z analizami IMGW-PIB oraz prognozami regionalnymi dla województwa mazowieckiego, obserwuje się koncentrację opadów w krótkich epizodach o dużej intensywności, przeplatanych dłuższymi okresami bezopadowymi. Taki charakter opadów sprzyja zwiększonemu spływowi powierzchniowemu, erozji gleb i ich przesuszaniu oraz ograniczeniu efektywnej infiltracji wód do gruntu, co ma istotne znaczenie dla obszarów rolniczych dominujących w strukturze użytkowania gminy.

Ryc. 4. Zestawienie miesięcznych sum opadów atmosferycznych w 2025 r. dla stacji referencyjnych (Płock i Kalisz).

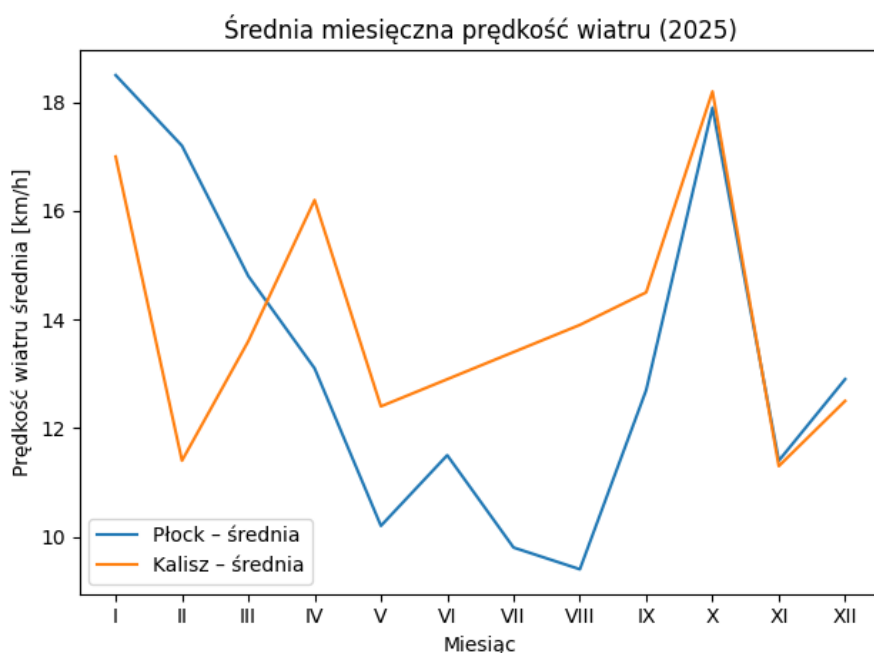
Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby Planu Ogólnego Gminy Szczawin Kościelny

Analiza miesięcznych sum opadów atmosferycznych wskazuje na wyraźną sezonowość rozkładu opadów w 2025 r., typową dla środkowej Polski. Zarówno stacja Płock, jak i stacja Kalisz odnotowały najniższe sumy opadów w miesiącach zimowych, przy czym w przypadku Płocka początek roku charakteryzował się bardzo niskimi, lokalnie zerowymi sumami opadów, natomiast w Kaliszu występowały niewielkie, lecz bardziej regularne opady już w okresie zimowym. Zaprezentowany rozkład opadów potwierdza dominację sytuacji wyżowych w północno-wschodniej części analizowanego obszaru, obejmującej także gminę Szczawin Kościelny. W okresie wiosennym następuje stopniowy wzrost sum opadów, przy czym maj i czerwiec cechują się umiarkowanymi wartościami, bez występowania ekstremów opadowych. Jest to istotne z punktu widzenia warunków rolniczych i bilansu wodnego gminy Szczawin Kościelny, gdzie taki rozkład sprzyja wegetacji, lecz jednocześnie nie kompensuje w pełni deficytów wodnych narastających po suchym okresie zimowym. Najwyższe sumy opadów odnotowano w miesiącach letnich,

zwłaszcza w lipcu oraz we wrześniu. W Płocku maksimum przypada na lipiec, natomiast w Kaliszu wyraźny pik opadowy występuje we wrześniu, z sumami istotnie wyższymi niż w stacji północnej. Wskazuje to na większą podatność południowej części regionu na intensywne epizody opadów konwekcyjnych oraz frontowych w końcowej fazie lata. Dla gminy Szczawin Kościelny, położonej bliżej stacji Płock, oznacza to mniejsze ryzyko skrajnie wysokich miesięcznych sum opadów, choć nadal należy liczyć się z krótkotrwałymi, intensywnymi opadami burzowymi.

Warunki przewietrzania gminy Szczawin Kościelny należy ocenić jako generalnie korzystne. Ponadto struktura zagospodarowania terenu sprzyja swobodnej cyrkulacji mas powietrza i ogranicza ryzyko lokalnych stagnacji powietrza oraz kumulacji zanieczyszczeń. Istotną rolę w systemie przewietrzania odgrywają również doliny cieków oraz obniżenia terenowe, które pełnią funkcję naturalnych korytarzy wentylacyjnych, szczególnie w warunkach nocnych i przy słabym wietrze.

Ryc. 5. Średnia miesięczna prędkość wiatru w 2025 r. dla stacji referencyjnych (Płock i Kalisz).

Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby Planu Ogólnego Gminy Szczawin Kościelny

Analiza średnich miesięcznych prędkości wiatru wskazuje na umiarkowane warunki wietrzne w skali całego roku, z wyraźnym maksimum w półroczu chłodnym,

szczególnie w październiku i miesiącach zimowych. Jest to typowe dla środkowej Polski i związane z większą częstością przechodzenia aktywnych układów barycznych w tym okresie. W półroczu ciepłym obserwuje się obniżenie średnich prędkości wiatru, co sprzyja stabilniejszym warunkom termicznym, ale jednocześnie może ograniczać efektywność przewietrzania w okresach wysokich temperatur.

Podsumowując, warunki klimatyczne i przewietrzania gminy Szczawin Kościelny kształtują się pod silnym wpływem obserwowanych zmian klimatu. Przejawiają się wzrostem temperatur, większą zmiennością opadów oraz pogarszającym się bilansem wodnym w półroczu ciepłym. Warunki wietrzne charakterystyczne dla obszaru gminy można określić jako umiarkowane, z sezonową zmiennością sprzyjającą dobremu przewietrzaniu w półroczu chłodnym i słabszemu w półroczu ciepłym. Jednocześnie na zachowanie korzystnych warunków przewietrzania wpływa struktura użytkowania terenu z dominacją terenów otwartych gruntów ornych, łąk i pastwisk oraz stosunkowo niewielkiego udziału zwartej zabudowy. Z kolei kompleksy leśne, wpływają na modyfikację lokalnego mikroklimatu poprzez ograniczanie prędkości wiatru, zwiększanie wilgotności powietrza oraz łagodzenie dobowych amplitud temperatury. Zjawiska te mają znaczenie stabilizujące dla warunków bioklimatycznych oraz funkcjonowania ekosystemów.

5.2. Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

Plan ogólny jest dokumentem zastępującym dotychczasowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i uzyskującym rangę aktu prawa miejscowego. Będzie on pełnił funkcję kluczową w kontekście polityki przestrzennej gminy, gdyż stanowić będzie podstawę sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wydawanych decyzji o warunkach zabudowy. Oznacza to, że nowe zamierzenia inwestycyjne mogą być podejmowane wyłącznie na terenach wskazanych w planie ogólnym i muszą być z nim zgodne, co pozwala samorządowi na realne zarządzanie procesami urbanizacyjnymi, ograniczanie presji na tereny rolnicze i przyrodnicze oraz zapewnienie ładu przestrzennego. Poprzez swój strategiczny charakter oraz rozwiązania uzgodnione z kluczowymi instytucjami, takimi jak Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, przedmiotowy projekt zapewnia gminie zrównoważony rozwój – wyważony pomiędzy

uwarunkowaniami rozwoju gminy a presją budowlaną. W takim kontekście brak sporządzenia planu ogólnego mógłby doprowadzić do:

- nasilenia presji inwestycyjnej na terenach o wysokich walorach przyrodniczych, w szczególności Obszarze Chronionego Krajobrazu, obszarach Natura 2000 oraz otulinie rezerwatu;
- dalszego rozpraszania zabudowy, a co za tym idzie dalszego tworzenia rozproszonych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza, fragmentarycznego utwardzania terenu, zmniejszania retencji, defragmentacji siedlisk przyrodniczych;
- zaburzenia możliwości korzystania z walorów turystycznych gminy wynikającej z niekontrolowanej zabudowy na obszarach cennych przyrodniczo i wrażliwych na przekształcenia;
- wzrostu ryzyka konfliktów przestrzennych między funkcjami osadniczymi, przemysłowymi i przyrodniczymi.

Z kolei nieuchwalenie planu ogólnego w ustawowo przewidzianym terminie, tj. do dnia 31 sierpnia 2026 r.¹ oznaczać będzie brak możliwości wydawania decyzji o warunkach zabudowy oraz opracowywania nowych miejscowych planów. Wiązać się to będzie z blokadą inwestycyjną, która z kolei może mieć wpływ na zmniejszenie presji inwestycyjnej gminie, aczkolwiek tylko tymczasowo – do czasu uchwalenia planu ogólnego.

7. Istniejące problemy ochrony środowiska z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w tym dotyczące obszarów podlegających ochronie.

Istniejącymi problemami ochrony środowiska istotnymi z punktu widzenia projektowanego dokumentu są:

w zakresie środowiska gruntowo-wodnego:

- niewystarczająco dobry stan wód powierzchniowych, na który wpływ ma głównie presja rolnicza skutkująca eutrofizacją oraz zanieczyszczeniem chemicznym;
- potencjalne zanieczyszczenia wód podziemnych związane z niewystarczającym stopniem skanalizowania wsi;

¹ Według stanu prawnego na dzień sporządzenia prognozy

- spływ powierzchniowy zanieczyszczeń rolniczych;
- obniżanie zwierciadła wód gruntowych w wyniku zmian klimatu i utwardzania terenu;
- przeznaczanie gruntów wysokich klas bonitacyjnych na cele niezwiązane z gospodarką rolną;
- ingerencja antropologiczna: prostowanie koryt rzecznych, zasypywanie rowów melioracyjnych, wzrost terenów zabudowanych i rozwój sieci komunikacyjnej;
- likwidowanie urządzeń drenarskich i melioracyjnych obniżających możliwości nawadniania terenów rolnych;

w zakresie powietrza atmosferycznego:

- licznie rozproszone źródła zanieczyszczeń komunalno-bytowych powietrza wynikające z rozproszenia zabudowy;
- emisje komunikacyjne koncentrujące się wzdłuż dróg wojewódzkich;

w zakresie fauny i flory:

- presja inwestycja na obszarach cennych przyrodniczo;
- fragmentacja i niszczenia siedlisk przyrodniczych w związku z rozwojem zabudowy;
- zbyt intensywne zagospodarowanie terenów wzdłuż cieków wodnych.

8. Zgodność celów projektu z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Analizowany projekt planu ogólnego uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w dokumentach strategicznych szczebla międzynarodowego, wspólnotowego i krajowego.

Do najważniejszych dokumentów **szczebla międzynarodowego i wspólnotowego**, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia omawianego projektu planu, można zaliczyć:

- *Konwencja Genewska (1979) w sprawie transgranicznego zanieczyszczania powietrza na dalekie odległości* mająca na celu ochronę człowieka i jego środowiska przed zanieczyszczeniem powietrza oraz dążenie do ograniczenia i stopniowego zmniejszania i zapobiegania zanieczyszczeniom

PLAN OGÓLNY GMINY SZCZAWIN KOŚCIELNY
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

powietrza, łącznie z transgranicznym zanieczyszczaniem powietrza na dalekie odległości,

- *Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu* (Rio de Janeiro, 1992), której głównym celem jest zapobieganie dalszym zmianom klimatu globalnego,
- *Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu*, sporządzona w Nowym Jorku dnia 9 maja 1992 r.,
- *Protokół z Kioto do Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu*, sporządzony w Kioto dnia 11 grudnia 1997 r.,
- *Porozumienie Paryskie*, przyjęte w Paryżu w dniu 12 grudnia 2015 r., które zakłada intensyfikację i konieczność podejmowania solidarnych wysiłków zobowiązanych stron do zatrzymania globalnego ocieplenia,
- *Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska*, sporządzona w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 78 poz. 706), której podstawowym celem jest ochrona prawa każdej osoby do życia w środowisku odpowiednim dla jej zdrowia,
- *Europejska Konwencja Krajobrazowa* sporządzona we Florencji w 2000 roku ma na celu ochronę różnorodności krajobrazów europejskich, zarówno naturalnych, jak i kulturowych, a także racjonalne zagospodarowanie i planowanie krajobrazu,
- *Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko*, której celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko,
- *Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie*

polityki wodnej, której celem jest ustalenie ram dla ochrony śródlądowych wód powierzchniowych, wód przejściowych, wód przybrzeżnych oraz wód podziemnych,

- *Dyrektywa 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu*, która ustanawia szczególne środki, określone w art. 17 ust. 1 i 2 dyrektywy 2000/60/WE, w celu zapobiegania i ochrony przed zanieczyszczeniem wód podziemnych,
- *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy*, która ma na celu m.in. utrzymanie jakości powietrza, tam gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawę w pozostałych przypadkach.

Najważniejszym dokumentem strategicznym w obszarze środowiska na **szczeblu krajowym** jest *Polityka ekologiczna państwa 2030*. Ma ona na celu zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia mieszkańców poprzez działania pro-środowiskowe, zrównoważony rozwój i wdrażanie nowoczesnych rozwiązań administracyjnych i technologicznych. Celem głównym *PEP 2030* jest rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców poprzez działania, które poprawiają jakość środowiska, bezpieczeństwo ekologiczne oraz warunki życia i prowadzenia działalności gospodarczej. Celami szczegółowymi są m.in.

1. poprawa jakości środowiska naturalnego, a tym samym zdrowia i bezpieczeństwa ludzi;
2. zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska, efektywne wykorzystanie zasobów naturalnych;
3. ograniczanie zmian klimatycznych, adaptacja do skutków tych zmian oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.

Poniższa tabela przedstawia sposób uwzględnienia w projekcie planu ogólnego celów wskazanych w *Polityce ekologicznej państwa 2030*:

PLAN OGÓLNY GMINY SZCZAWIN KOŚCIELNY
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Cel / kierunek interwencji PEP2030	Ustalenia projektu planu ogólnego gminy Szczawin Kościelny
Poprawa jakości powietrza i warunków życia	Wyznaczenie zwartych struktur, w ramach których przewidziano nowe tereny pod zabudowę mieszkaniową, wyznaczenie obszarów uzupełnienia zabudowy minimalizujących rozproszenie zabudowy, wyznaczenie stref zieleni i rekreacji
Ochrona zdrowia przed hałasem	Nie dotyczy
Racjonalne gospodarowanie przestrzenią	Ograniczenie presji inwestycyjnej poprzez wyznaczenie stref otwartych. Wyznaczanie stref pod zabudowę w rejonach dobrze skomunikowanych oraz posiadających uzbrojenie, w sąsiedztwie istniejącej zabudowy. Minimalizowanie rozpraszania zabudowy poprzez racjonalne wyznaczenie obszarów uzupełnienia zabudowy.
Ochrona gleb i powierzchni ziemi	Ochrona terenów rolnych i przyrodniczych poprzez wyznaczenie stref otwartych
Ochrona bioróżnorodności i krajobrazu	Zachowanie terenów zieleni, obszarów objętych ochroną przyrody i korytarzy ekologicznych
Adaptacja do zmian klimatu	Ograniczanie obszarów zurbanizowanych, zachowanie terenów rolniczych i cieków wodnych. Wskazanie terenów do rozwoju odnawialnych źródeł energii.
Ograniczanie ryzyka powodzi i susz	Ograniczenie możliwości zabudowy na obszarach gruntów rolnych

Źródło: opracowanie własne

Plan ogólny jako dokument wyrażający politykę przestrzenną na szczeblu lokalnym jest zgodny z polityką przestrzenną prowadzoną na **szczeblu wojewódzkim**. W *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego*, przyjętym Uchwałą nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r., gmina Szczawin Kościelny została zdefiniowana jako wiejski obszar funkcjonalny wymagający wsparcia procesów rozwojowych. Jako teren położony peryferyjnie i borykający się z barierami takimi jak niska dostępność do usług publicznych, zdekapitalizowana tkanka osadnicza czy słaba jakość infrastruktury, gmina wymaga działań mających na celu ograniczenie dysproporcji rozwojowych. Jednocześnie gmina została zaliczona do obszarów pełniących strategiczne funkcje żywicielskie dla Płocka, co silnie determinuje zasady jej zagospodarowania. Plan nakłada obowiązek rygorystycznej ochrony rolniczej

PLAN OGÓLNY GMINY SZCZAWIN KOŚCIELNY
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

przestrzeni produkcyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem przeciwdziałania presji urbanizacyjnej i zakazu przeznaczania cennych gruntów klas I-III na cele nierolnicze. W aktualnym planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego nie przewiduje się realizacji na terenie Gminy Szczawin Kościelny inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

Ustalenia planu ogólnego gminy wpisują się w wytyczne planu zagospodarowania przestrzennego województwa wskazując strefy rozwoju poszczególnych funkcji, kładąc jednocześnie duży nacisk na potrzebę ochrony gruntów rolnych oraz terenów cennych przyrodniczo.

Przedmiotowy plan ogólny uwzględnia także rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym województwa mazowieckiego. W audycie krajobrazowym przyjętym uchwałą nr 48/24 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie audytu krajobrazowego dla województwa mazowieckiego, na terenie gminy Szczawin wskazano występowanie 14 typów krajobrazu o typach: bagienno-łąkowy, leśny i wiejski. Krajobrazy bagienno-łąkowe i leśne dominują w rejonie doliny Przysowy. Jeden z nich, krajobraz o oznaczeniu 14-318.71-003, jest krajobrazem priorytetowym i obejmuje tereny w środkowej części gminy. Jest ściśle związany z ochroną Jeziora Szczawińskiego, stanowiąc dopełnienie dla obowiązujących na tym terenie form ochrony przyrody: rezerwatu przyrody „Jezioro Szczawińskie”, Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Przysowy oraz obszaru Natura 2000 OSO Doliny Przysowy i Słudwi. Jest to nizinny krajobraz bagienno-łąkowy z udziałem torfowisk wysokich. Kluczowym zagrożeniem dla tego terenu jest degradacja stosunków wodnych, polegająca na osuszaniu torfowisk i bagien, co prowadzi do zaniku naturalnych ekosystemów i szaty roślinnej. Procesom tym towarzyszy niewielka presja związana z rozwojem zabudowy i infrastruktury technicznej. Nadrzędnym celem wyznaczenia krajobrazu priorytetowego jest ścisła ochrona nieleśnych ekosystemów hydrogeniczných przed osuszaniem i sukcesją leśną. W audycie rekomenduje się zwiększanie retencji wodnej, renaturyzację cieków oraz restrykcyjną ochronę cennych gruntów rolnych (klas I-III) i leśnych przed zmianą przeznaczenia na cele inwestycyjne. W planie ogólnym gminy Szczawin Kościelny teren krajobrazu priorytetowego został objęty strefą otwartą (SO) z niewielkim udziałem istniejącej zabudowy zagrodowej (SZ). Z profili dodatkowych wykluczono możliwość inwestycji zagrażających ochronie krajobrazu priorytetowego.

Ustalenia planu są zgodne z kierunkami polityki ekologicznej i przestrzennej państwa oraz z celami zrównoważonego rozwoju Unii Europejskiej. Tym samym plan ogólny stanowi instrument realizacji krajowych i regionalnych strategii w wymiarze lokalnym, zapewniając spójność działań przestrzennych z zasadami ochrony środowiska i ładu przestrzennego.

9. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

Plan ogólny jest dokumentem strategicznym na poziomie gminy, który nie lokalizuje konkretnych przedsięwzięć i nie przesądza o konkretnym sposobie zagospodarowania działki, a wyznacza jedynie ramy funkcjonalno-przestrzenne poprzez ustalenia w katalogu stref planistycznych i gminnych standardach urbanistycznych.

Niniejszy rozdział przedstawia ocenę potencjalnych oddziaływań ustaleń projektu planu ogólnego gminy Szczawin Kościelny na środowisko przyrodnicze, w zakresie adekwatnym do zakresu merytorycznego tego planu, uwzględniając uwarunkowania hydrologiczne, glebowe i przyrodnicze.

9.1. Obszary Natura 2000 oraz inne obszary ochronione, różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta:

Plan ogólny gminy zapewnia odpowiednią ochronę Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Przysowy poprzez ustanowienie na jego terenie dominującej strefy otwartej. Możliwość lokalizacji nowej zabudowy została ściśle ograniczona do terenów przylegających do istniejącej sieci komunikacyjnej oraz obszarów ukształtowanej już zabudowy. Podobnie w granicach obszarów Natura 2000 – tereny przeznaczone pod zabudowę obejmują obszary istniejącej zabudowy, a nowe tereny inwestycyjne wyznaczano przy drogach publicznych, w nawiązaniu do istniejącej zabudowy, minimalizując tym samym ingerencję w chronione siedliska przyrodnicze.

Zgodnie z Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi; Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Doliny

PLAN OGÓLNY GMINY SZCZAWIN KOŚCIELNY
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Przysowy i Słudwi PLB100003, w zależności od gatunku zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotem ochrony obszaru, zidentyfikowane zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru obejmują działania niezwiązane z planowaniem przestrzennym, gdyż są to w szczególności: polowania, płoszenie z pól, drapieżnictwo, susze, obserwowanie przyrody, koszenie, zmiana sposobu uprawy. Plan ogólny nie odnosi się w swoim zakresie merytorycznym do ww. kwestii, nie jest więc możliwa ocena wpływu ustaleń planu ogólnego na zidentyfikowane zagrożenia, ani dostosowania jego ustaleń w celu minimalizacji tych zagrożeń. Z kolei druga grupa zagrożeń obejmująca produkcję energii wiatrowej i produkcję energii słonecznej została uwzględniona w ustaleniach planu ogólnego poprzez niewyznaczenie żadnych stref planistycznych w granicach Natury 2000 dopuszczających tereny elektrowni wiatrowych i elektrowni słonecznych.

Z kolei działania ochronne obejmują:

- zachowanie siedlisk gatunków ptaków stanowiących przedmioty ochrony, położonych na trwałych użytkach zielonych, poprzez użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe - cały okres obowiązywania planu zadań ochronnych (działanie obligatoryjne);
- użytkowanie zgodnie z wymogami aktualnego systemu wsparcia działalności rolniczej ukierunkowanej na ochronę siedlisk gatunków ptaków: derkacza, rycyka, krwawodzioba - cały okres obowiązywania planu zadań ochronnych (działanie fakultatywne).

Ustalenia planu ogólnego w odniesieniu do obszaru w granicach Natury 2000 nie stoją w sprzeczności z ww. działaniami ochronnymi. Jak wspomniano powyżej – w obszarze Natura 2000 dominują strefy otwarte z istniejącymi strefami z zabudową mieszkaniową, z niewielkim udziałem nowowyznaczonych stref pod zabudowę.

Teren rezerwatu przyrody „Jezioro Szczawińskie” został w całości objęty strefą otwartą (SO), co skutecznie zabezpieczy ten obszar przed nową zabudową i presją urbanizacyjną. W granicach otuliny rezerwatu również dominuje strefa otwarta, charakteryzująca się jedynie niewielkim udziałem istniejącej, rozproszonej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zagrodowej. Wyjątek od tej reguły stanowi jedna strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową (163SZ), która obejmuje tereny dotychczas niezagospodarowane. Została ona wyznaczona w wyniku uwzględnienia

wniosku prywatnego, złożonego na etapie sporządzania planu ogólnego. Ustalenie takiego przeznaczenia było uzasadnione bezpośrednim sąsiedztwem istniejących już zabudowań, a także funkcjonowaniem w obrocie prawnym prawomocnych decyzji o warunkach zabudowy, które dopuszczają realizację inwestycji w tym miejscu.

Wszystkie funkcjonujące na terenie gminy użytki ekologiczne objęte zostały strefą otwartą, co zapewnia ich ochronę przed presją człowieka.

Projekt planu ogólnego dopuszcza lokalizację elektrowni wiatrowych w strefach 28SR, 29SR, 30SR, 31SR, 33SR zgodnie z projektem *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębów Kaleń, Reszki, Sewerynów, Staw, Szczawin Borowy Kolonia, Szczawin Kościelny, Szczawinek oraz Waliszew, w gminie Szczawin Kościelny* oraz w strefie 39SO w obrębie Suserz (istniejąca elektrownia wiatrowa).

Na potrzeby opracowania *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębów Kaleń, Reszki, Sewerynów, Staw, Szczawin Borowy Kolonia, Szczawin Kościelny, Szczawinek oraz Waliszew, w gminie Szczawin Kościelny* inwestor zlecił wykonanie ekspertyzy ornitologicznej i chiropterologicznej, tj. Trzeci raport częściowy z monitoringów: ornitologicznego i chiropterologicznego, farma wiatrowa i fotowoltaiczna Szczawin Kościelny, woj. Mazowieckie, marzec 2024 – styczeń 2025 (Dobra Energia Rafał Odrobiński, ul. Elektoralna 13 lok. 212, 00-137 Warszawa). Jak wskazano w prognozie oddziaływania na środowisko projektu *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębów Kaleń, Reszki, Sewerynów, Staw, Szczawin Borowy Kolonia, Szczawin Kościelny, Szczawinek oraz Waliszew, w gminie Szczawin Kościelny* „realizacja elektrowni wiatrowych wiązać się może z wystąpieniem negatywnych oddziaływań na lokalną ornitofaunę. Farmy wiatrowe mogą oddziaływać na populację ptaków modyfikując ich zachowania, ograniczając wykorzystanie przestrzeni, czy powodując śmierć w wyniku kolizji z siłowniami. Kolizje ptaków z elektrowniami zdarzają się częściej w sytuacji zlokalizowania elektrowni na trasie głównych przelotów ptaków lub w miejscu, gdzie znajdują się ważne dla nich żerowiska. Zagrożenie występować może także w trakcie nocnych przelotów i w warunkach złej widoczności. Część z tak spowodowanych zmian może stanowić zagrożenie dla żywotności populacji, podczas gdy inne mogą nie mieć znaczenia dla kształtowania zmian jej liczebności w dłuższej

perspektywie czasu. Miejsce, gdzie planuje się zlokalizować elektrownie wiatrowe może być dla ptaków zarówno miejscem żerowania, jak i gniazdowania”.

Wnioski autora ekspertyzy ornitologicznej i chiropterologicznej w kontekście ornitofauny są następujące: *„Teren projektowanej farmy wiatrowej posiada mało zróżnicowaną charakterystykę siedliskową. Występują głównie powierzchnie pól uprawnych, z niewielkimi fragmentami łąk kośnych i podmokłych (część po E i NE stronie). Charakterystyka siedliskowa terenu determinuje stosunkowo ubogi skład lokalnej awifauny lęgowej. Pomimo położenia terenu badań w bliskim sąsiedztwie Obszaru Natura 2000 Dolina Słudwi i Przysowy, aktywność ptaków na terenie planowanej farmy wiatrowej przez większą część sezonu pozostaje na niskim lub bardzo niskim poziomie. Bliskie sąsiedztwo Obszaru Natura 2000 Dolina Przysowy i Słudwi może generować zagrożenie dla projektu farmy wiatrowej. Jest to obszar słynący z występowania dużych koncentracji ptaków wodno – błotnych. Jednym z celów powołania tej formy ochrony przyrody jest ochrona istotnych miejsc koncentracji i zimowania ptaków przelotnych. Ocena wpływu inwestycji na stan ochrony awifauny Obszaru Natura 2000 jest niejednoznaczna. Przez większość sezonu aktywność ptaków w terenie inwestycji jest bardzo niska, natomiast w okresie II połowa września – połowa marca (z zastrzeżeniem wystąpienia łagodnej zimy) występują w otoczeniu zgrupowania gęsi i żurawi, korzystające częściowo z terenu inwestycji. Biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności i uwarunkowania, projekt farmy wiatrowej we wskazanej lokalizacji może być rozwijany z uwzględnieniem i wdrożeniem odpowiednich zabiegów kompensacyjnych i minimalizujących”.*

W prognozie stwierdzono także, że „realizacja elektrowni wiatrowych wiązać się może z wystąpieniem negatywnych oddziaływań także na lokalną chiropterofaunę. Śmiertelność nietoperzy na farmach wiatrowych jest konsekwencją kolizji z obracającymi się łopatomy turbiny wiatrowej lub następuje w wyniku zbyt gwałtownej dekompresji zwierząt przelatujących w pobliżu wirnika (barotrauma)”.

Wnioski autora ekspertyzy ornitologicznej i chiropterologicznej w kontekście chiropterofauny są następujące: *„Otoczenie zachodnich i centralnych projektowanych lokalizacji turbin wiatrowych nie było ponadprzeciętnie wykorzystywane przez żerujące lub przelatujące nietoperze. Świadczą o tym wyniki nasłuchów na punkcie nasłuchowym B, gdzie rejestrowano jedynie incydentalną aktywność nietoperzy. Część wschodnia będąca mozaiką zadrzewień, łąk i pól uprawnych jest bardziej*

ryzykowna, turbiny zlokalizowane tutaj mogą nieść większe zagrożenie dla nietoperzy. Zgodnie z sugestiami chiropterologa wykonującego na omawianym terenie monitoring Inwestor zrezygnował z lokalizacji niosących największe ryzyko zagrożenia dla nietoperzy. Obecny projekt rozmieszczenia turbin jest znacznie bardziej korzystny pod kątem wymogów ochrony nietoperzy”.

Plan ogólny zawiera jedynie ogólne dopuszczenie lokalizacji terenów elektrowni wiatrowych w strefach otwartych. Szczegółowa ocena i analiza wpływu konkretnych inwestycji w zakresie elektrowni wiatrowych przewidzianych w planie miejscowym odbywać się podczas strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu tego planu miejscowego w oparciu o konkretną lokalizację elektrowni i jej parametry.

Przyjęte rozwiązania przestrzenne uwzględniają wartości przyrodnicze i krajobrazowe gminy. Wyznaczone strefy planistyczne zapewniają minimalizację kolizji z celami ochrony przyrody.

9.2. Powierzchnia ziemi i rzeźba terenu:

Biorąc pod uwagę ustalenia planu, przewidywane zmiany powierzchni dotyczyć będą w większości terenów niezagospodarowanych, na których projekt planu przewiduje nową zabudowę. Tak więc skutki dla powierzchni ziemi dotyczyć będą części terenu opracowania, która aktualnie pozostaje niezagospodarowana, a na której planowana do realizacji jest nowe zainwestowanie w ramach projektowanego przeznaczenia terenu. Natomiast skala tych oddziaływań będzie zależna od szczegółowych ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji lokalizacyjnych. Zmiany te będą miały charakter lokalny i powierzchniowy, związany z robotami ziemnymi pod fundamenty, sieci uzbrojenia technicznego, drogi dojazdowe i przygotowanie terenów inwestycyjnych.

Wpływ na rzeźbę terenu mogą mieć ustalone dwie strefy górnictwa (SG) w Osowii i Helenowie Trębskim. Obejmują one tereny aktualnej i planowanej eksploatacji kopalni. Eksploatacja metodą odkrywkową prowadzi do trwałej i głębokiej zmiany rzeźby terenu, ponieważ powstają wyrobiska związane z wydobywaniem kopaliny, ale także zwałowiska i nasypy ze zdejmowanego nadkładu lub nieprzydatnych frakcji. Strome skarpy wyrobisk mogą podlegać także intensywnej erozji, np. osuwiskom czy żłobieniu przez spływające wody opadowe. Eksploatacja

powierzchniowa, choć powoduje przejściowe przekształcenia powierzchni ziemi, podlega obowiązkowi rekultywacji po zakończeniu eksploatacji, z możliwością przywrócenia funkcji przyrodniczej lub rekreacyjnej (w przypadku złoża Osowia IV ustalony został leśno-wodny kierunek rekultywacji; złożo Helenów Trębski VI nie ma jeszcze określonego kierunku rekultywacji).

W gminie nie występują obszary zagrożone ruchami masowymi ani osuwiska.

Pod względem warunków geologiczno-inżynierskich na terenie gminy nie zidentyfikowano istotnych ograniczeń dla lokalizacji zabudowy. W przypadku realizacji inwestycji o większej skali lub w rejonach o zróżnicowanych warunkach gruntowo-wodnych zaleca się wykonanie badań geotechnicznych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz. U. z 2012 r. poz. 463).

Oprócz zmian w rzeźbie i ukształtowaniu terenu, zmiany związane z lokalizacją nowej zabudowy mogą wiązać się także z utwardzeniem terenu. W tym kontekście szczególne ważne jest zapewnienie zgodności z planem ogólnym wydawanych decyzji o warunkach zabudowy i sporządzanych miejscowych planów.

Wpływ realizacji ustaleń planu ogólnego gminy Szczawin Kościelny ukształtowanie terenu i powierzchnię ziemi należy ocenić jako umiarkowany, pod warunkiem zachowania zasad racjonalnego gospodarowania przestrzenią i ochrony środowiska.

9.3. Powietrze atmosferyczne:

Plan ogólny nie wprowadza ustaleń skutkujących bezpośrednim wzrostem emisji zanieczyszczeń. Oddziaływanie ustaleń projektu planu ogólnego na jakość powietrza będzie więc zależało przede wszystkim od funkcji terenów oraz intensywności ich użytkowania – doprecyzowanych w planach miejscowych.

Część ustaleń planu ogólnego może natomiast wspierać pozytywne działania zmierzające do poprawy jakości powietrza, ponieważ wspiera rozwój odnawialnych źródeł energii – na wybranych terenach dopuszcza się lokalizację elektrowni wiatrowych oraz elektrowni słonecznych. Powstawanie nowych instalacji odnawialnych źródeł energii przyczynia się do redukcji emisji dwutlenku węgla, co

wpływa na poprawę jakości powietrza. Największy potencjał produkcji energii elektrycznej pochodzącej z wiatru w Polsce przypada na okres jesienno - zimowy, kiedy to prędkości wiatru są najwyższe. Zaistniała sytuacja jest bardzo korzystna, ze względu na fakt, że maksymalne sezonowe zasoby energii wiatru pokrywają się z największym zapotrzebowaniem na energię w okresie grzewczym. Z kolei największy potencjał produkcji energii elektrycznej pochodzącej ze słońca przypada w Polsce na okres wiosenno-letni, gdyż są to okresy o najwyższym nasłonecznieniu. Zatem łącznie, instalacje OZE wykorzystujące energię wiatru i słońca mogą przez cały rok wspierać produkcję czystej energii na terenie gminy.

9.4. Wody powierzchniowe i podziemne:

Plan ogólny nie zawiera ustaleń szczegółowo odnoszących się do wód powierzchniowych i podziemnych. W kontekście tych elementów środowiska przyrodniczego najważniejszym ustaleniem jest zachowanie ochrony Jeziora Szczawińskiego poprzez ustalenie dla niego strefy otwartej. W planie uwzględniono ustalenia przepisów odrębnych w Obszarze Chronionego Krajobrazu uwzględniając obowiązując zakaz zabudowy w pasie terenu o szerokości 100m od brzegów rzek i innych cieków wodnych.

Jak wskazano w części analitycznej, jednym z problemów ochrony wód powierzchniowych jest ich zanieczyszczenie spływami powierzchniowymi, zwłaszcza z pól uprawnych. Ustalenia planu ogólnego w swym zakresie merytorycznym nie przewidują narzędzi mogących mieć wpływ na ograniczenie ww. zjawisk, zwłaszcza, że znaczna część gminy pozostaje jako strefa otwarta sprzyjająca dalszej działalności rolniczej. Z uwagi na małe zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową, a także aktualnie rolniczy charakter gminy, pozostawienie w rolniczym użytkowaniu jej przeważającej części wydaje się być działaniem zbieżnym z funkcjami i charakterem gminy.

W przypadku wyznaczonych nowych stref pod zabudowę, realizacja ustaleń planu ogólnego, w związku z rozwojem nowej zabudowy i infrastruktury technicznej, może powodować punktowe i rozproszone oddziaływania na wody, wynikające głównie ze zwiększenia powierzchni uszczelnionych oraz wzrostu ilości ścieków komunalnych. W zależności od strefy planistycznej, plan ogólny ustala zróżnicowany

stopień utwardzenia powierzchni terenu – najniższymi wskaźnikami udziału powierzchni biologicznie czynnej cechują się tereny w strefach gospodarczych. Tam można spodziewać się zmniejszenia infiltracji wód opadowych i lokalnego zmniejszenia zasobów wód podziemnych.

Na potrzeby prowadzenia działalności wydobywczej (żwirowni) ustalono dwie strefy górnictwa (SG). Powierzchniowa eksploatacja złóż może mieć wpływ na stosunki wodne, jednakże rodzaj oddziaływania zależy jest m.in. od położenia złoża (głębokości zalegania) czy prowadzonej metody wydobywania. Z uwagi na brak takich informacji na etapie sporządzenia planu ogólnego, nie jest możliwa dokładna ocena wpływu działalności wydobywczej na stosunki wodne. To w procedurze uzyskiwania decyzji środowiskowej należy przedstawić, czy istnieje możliwość zaburzenia stosunków wodnych w gruncie i na powierzchni terenu oraz możliwość zanieczyszczenia wód. Generalnie, w przypadku eksploatacji spod poziomu wody, eksploatacja kruszyw praktycznie nie powoduje obniżenia zwierciadła wód, zatem nie powinna mieć szkodliwego wpływu na wody podziemne. Oddziaływanie eksploatacji na wody powierzchniowe może mieć miejsce podczas odwadniania wyrobisk, lub wpuszczenia wód cieku powierzchniowego do wyrobiska oraz drastycznego obniżenia poziomu wód gruntowych zasilających ciek. W innych przypadkach jest mało prawdopodobne². Eksploatacja kopaliny prowadzona zgodnie z przepisami na podstawie planu ruchu zakładu górniczego, lub projektu technicznego eksploatacji nie powoduje zanieczyszczeń wód gruntowych. Nawet potencjalnie możliwe zanieczyszczenie wód substancjami ropopochodnymi w przypadkach awarii maszyn miałyby znikomą wielkość, łatwą do usunięcia na miejscu.

Podsumowując, ocenia się, że planowane zagospodarowanie przestrzenne może wiązać się z powstaniem nowych punktowych źródeł wytwarzania ścieków komunalnych oraz przemysłowych oraz istnieje zagrożenie pogorszenia jakości wód powierzchniowych i podziemnych w przypadku niewłaściwej gospodarki wodno-ściekowej.

Strefy planistyczne wyznaczone w planie ogólnym stanowią ogólne wytyczne będące podstawą do realizacji dokumentów planistycznych, w których

² „Wpływ eksploatacji zawodnionych złóż kruszywa naturalnego na miejscowe warunki hydrogeologiczne” Górnictwo Odkrywkowe nr 2/2017, Leszek Jurys - Państwowy Instytut Geologiczny – PIB, Oddział Geologii Morza, Gdańsk

uszczegółowione będą ustalenia odnoszące się do wymogów ochrony wód powierzchniowych i podziemnych.

9.5. Ludzie i dobra materialne:

Plan ogólny wskazuje nowe tereny pod zabudowę, w tym mieszkaniową, ale także usługową czy gospodarczą – zarówno o charakterze rolniczym, jak i nierolniczym. Z uwagi na fakt, że wyznaczone strefy planistyczne nie wskazują jednoznacznie rodzaju działalności usługowej czy produkcyjnej, przypadku nowej lokalizacji funkcji usługowej czy produkcyjnej, na etapie planu miejscowego należy rozstrzygnąć charakter działalności, która będzie najmniej kolizyjna z zabudową mieszkaniową.

Projekt planu ogólnego uwzględnia lokalizację obiektów infrastrukturalnych, takich jak ujęcia wód komunalnych, Główne Punkty Zasilania, oczyszczalnię ścieków jako strefy infrastrukturalne, w celu zabezpieczenia dalszego funkcjonowania gminy i zapewnienia bezpieczeństwa infrastrukturalnego mieszkańcom. Infrastrukturę społeczną, w tym obiekty pełniące funkcje publiczne i społeczne, objęto strefą usługową (SU), zapewniając warunki do ich dalszego funkcjonowania, modernizacji oraz rozwoju zgodnie z potrzebami mieszkańców. Wyznaczono także wiele stref zieleni i rekreacji mających na celu stworzenie mieszkańcom nowych miejsc wypoczynku i rekreacji.

9.6. Krajobraz

Spośród ustaleń planu ogólnego, które mogą mieć istotny wpływ na krajobraz należy wskazać ustalenia w zakresie gminnych standardów urbanistycznych.

Ustalając gminne standardy urbanistyczne, w pierwszej kolejności kierowano się parametrami wskazanymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, zachowując spójność z przyjętym w nich wskaźnikami zagospodarowania terenów i gabarytami zabudowy. Dla obszarów nieobjętych planami miejscowymi przyjęto jednolite parametry zagospodarowania właściwe dla poszczególnych stref, uwzględniając istniejący sposób użytkowania terenów, charakter zabudowy w otoczeniu oraz zróżnicowane predyspozycje przestrzenne sprzyjające zarówno koncentracji, jak i rozproszeniu zabudowy.

PLAN OGÓLNY GMINY SZCZAWIN KOŚCIELNY
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Wartości maksymalnego udziału powierzchni zabudowy nie zawsze ustalano jednoznacznie z istniejącym zagospodarowaniem terenów, w tym z stosunkiem udziału powierzchni zabudowy do powierzchni działki lub terenu objętego daną strefą. Jednak nie powoduje to obowiązku przystosowania obecnego zagospodarowania do zaproponowanych wartości wskaźników zabudowy. Wskazane parametry mają na celu zapewnienie optymalnych warunków kształtowania zagospodarowania terenów i w przyszłości racjonalne zabudowanie nowych obszarów. Co do zasady dla zabudowy mieszkaniowej gminy Szczawin Kościelny przyjęto następujące wartości maksymalnego udziału powierzchni zabudowy:

- 30% udziału powierzchni zabudowy dla stref SW,
- 30% udziału powierzchni zabudowy dla stref SJ,
- 45% udziału powierzchni zabudowy dla stref SZ.

Dla pozostałych terenów przeważnie wskazywano maksymalny udział powierzchni zabudowy o wartości:

- 60% udziału powierzchni zabudowy dla stref SU,
- 70% udziału powierzchni zabudowy dla stref SP,
- 50% udziału powierzchni zabudowy dla stref SR,

Ustalone maksymalne nadziemne intensywności odpowiadały z reguły maksymalnemu udziałowi powierzchni zabudowy z dopuszczeniem zabudowy do dwóch kondygnacji, tj. wartości:

- 0,6 nadziemnej intensywności zabudowy dla stref SJ,
- 0,7 nadziemnej intensywności zabudowy dla stref SZ.
- 1,2 nadziemnej intensywności zabudowy dla stref SU,
- 1,4 nadziemnej intensywności zabudowy dla stref SP,
- 0,5 nadziemnej intensywności zabudowy dla stref SR,

oraz wartość 0,9 nadziemnej intensywności zabudowy dla stref SW, w których dopuszczono zabudowę do trzech kondygnacji nadziemnych.

Ustalone wartości maksymalnej wysokości zabudowy na terenach zabudowanych stanowią kontynuację parametrów z obowiązujących planów miejscowych na terenie gminy, w których przeważała wartość 10,0 m wysokości niezależnie od lokalizacji. Dla zabudowań przekraczających tę wartość wskazano wysokości od 11,0 m do 12,0 m. W granicach obrębu ewidencyjnego Szczawin

PLAN OGÓLNY GMINY SZCZAWIN KOŚCIELNY
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Kościelny ujednolicono wysokości wszystkich stref do 12,0 m. Podobną praktykę zastosowano w przypadku obiektów o nietypowych gabarytach, w tym kościołów, silosów oraz innych zabudowań związanych z produkcją rolniczą i działalnością gospodarczą. Z kolei na terenach niezabudowanych, ustalone wysokości zabudowy nawiązują do istniejącej zabudowy sąsiedniej, tak aby nie kolidowały pod względem krajobrazowym i architektonicznym z otaczającą zabudową.

W zakresie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej we wszystkich strefach zapewniono zachowanie wartości zgodnej z przepisami Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów. Wyjątek stanowiły strefy w granicach obowiązujących miejscowych planów, które dopuszczały ustalenie innej (mniejszej) minimalnej wartości udziału powierzchni biologicznie czynnej.

Gmina Szczawin Kościelny posiada przede wszystkim cechy gminy rolniczej – rozległe połacie dobrych gleb predysponują ją do rolniczego wykorzystania przestrzeni i zabudowy związanej z rolnictwem. W planie ogólnym zachowuje się cechy rolniczego krajobrazu gminy poprzez minimalizację fragmentacji pól uprawnych i wyznaczenie zwartych kompleksów stref otwartych.

W przypadku lokalizacji elektrowni wiatrowych na obszarach, dla których dopuszczono w planie ogólnym ich lokalizację, przewiduje się ich wpływ na krajobraz. Wpływ na krajobraz dopuszczonej w planie inwestycji będzie polegał na wprowadzeniu do niego nowych elementów antropogenicznych w postaci masztów turbin wiatrowych. Ich wpływ na krajobraz będzie polegał głównie na wpływie wizualnym. Im bliżej lokalizacji turbiny, tym bardziej dominujący element w krajobrazie będą stanowiły. Największe oddziaływanie wizualne można odnotować w odległości do 2 km od farmy wiatrowej. W odległości powyżej 7 km od farmy wiatrowej elektrownie wiatrowe są już ledwo widoczne i nie wyróżniają się w otaczającym je krajobrazie. Należy jednak podkreślić, że odbiór wizualny i postrzeganie turbin wiatrowych w krajobrazie jest kwestią subiektywną. W omawianym przypadku miejscowości Reszki, Staw, Waliszew, Szczawin Kościelny, Szczawinek, Sewerynów i Szczawin Borowy Kolonia znajdują się w I strefie wizualnego oddziaływania (tj. w odległości do 2 km od farmy wiatrowej), gdzie elektrownie wiatrowe będą stanowiły dominantę w krajobrazie. W skali lokalnej

realizacja elektrowni wiatrowych będzie stanowił element dominujący w krajobrazie, natomiast w skali regionalnej, w miarę zwiększającego się dystansu, ich oddziaływanie na krajobraz będzie się zmniejszać.

Podsumowując, ustalenia planu ogólnego będą oddziaływać na krajobraz przede wszystkim poprzez rozwój zabudowy mieszkaniowej, usługowej i gospodarczej. Oddziaływanie to należy ocenić jako umiarkowane, ponieważ plan uwzględnia lokalne uwarunkowania krajobrazowe, walory przyrodnicze i kulturowe oraz istniejącą strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy. Przyjęty podział gminy na strefy planistyczne zapewni równowagę między rozwojem osadnictwa w gminie a ochrona walorów krajobrazowych.

9.7. Klimat

Za większość zmian w warunkach klimatycznych, w tym mikroklimatu, odpowiada postępująca urbanizacja. Powstająca zabudowa oraz wzrost udziału powierzchni zabudowanych prowadzi do punktowego wzrostu temperatury powietrza oraz „zatrzymywania ciepła, co powoduje nagrzewanie terenów. Ponadto, tereny zabudowane zatrzymują więcej ciepła, gdyż naturalne procesy ochładzające, takie jak wiatr, nie działają tak efektywnie, jak na terenach niezabudowanych czy o mniejszej intensywności zabudowy. Tereny zabudowane od niezabudowanych różnią się także pod względem warunków wilgotnościowych. Tereny zabudowane mogą charakteryzować się niższą wilgotnością względną, ale jednocześnie większymi opadami atmosferycznymi.

Plan ogólny gminy Szczawin Kościelny przeznacza nowe tereny pod zabudowę, a więc także pod utwardzenie. W konsekwencji, lokalnie, nastąpić może wzrost temperatury i zmiana warunków wilgotnościowych, dotyczyć to będzie jednak wyłącznie terenów jak dotąd niezagospodarowanych, a przeznaczonych pod zainwestowanie.

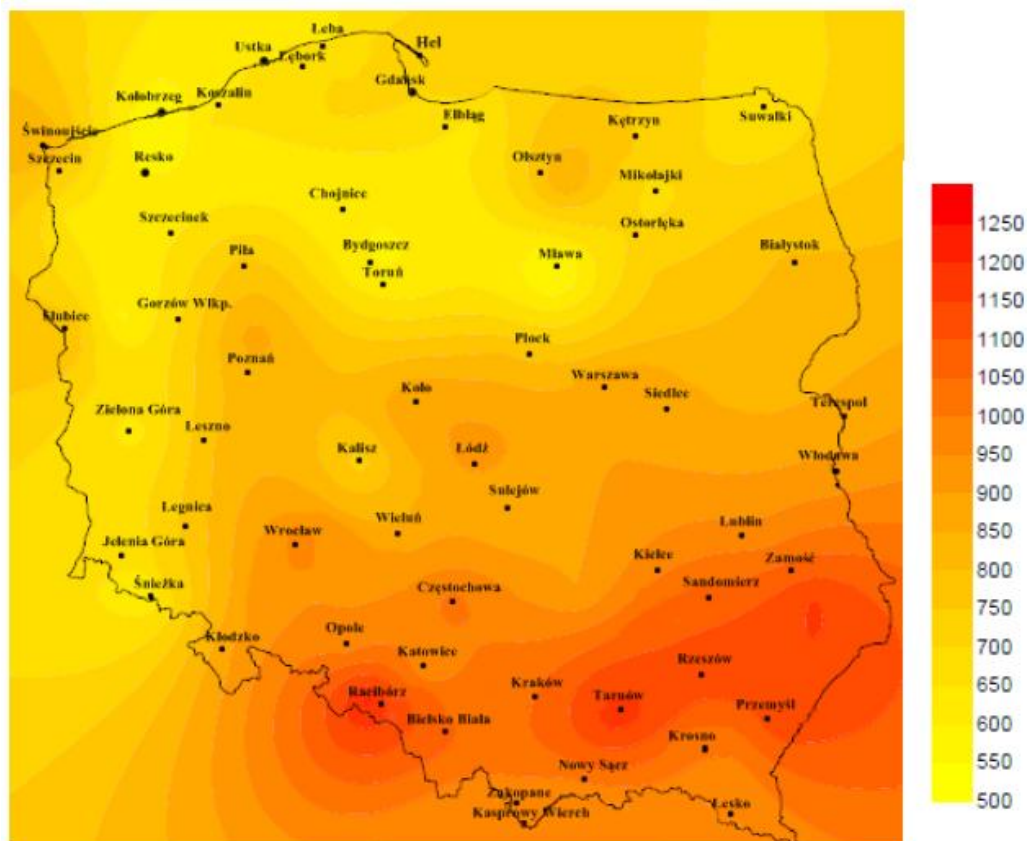
Na terenie gminy, w ograniczonym zakresie, dopuszczono lokalizację elektrowni słonecznych i elektrowni wiatrowych. Instalacje te, jako instalacje odnawialnych źródeł energii wpływają pozytywnie na ograniczenie zmian klimatu.

Elektrownie słoneczne przyczyniają się do poprawy jakości klimatu poprzez produkcję energii z odnawialnego źródła – energii słonecznej. Panele słoneczne

PLAN OGÓLNY GMINY SZCZAWIN KOŚCIELNY
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

podczas pracy nie emitują dwutlenku węgla, tlenków siarki ani azotu, zastępując konwencjonalne elektrownie węglowe. Duże farmy fotowoltaiczne mogą mieć lokalny, niewielki wpływ na mikroklimat (np. cień, zmiana wilgotności gleby), jednak w skali globalnej ich bilans jest pozytywny. Warunki dla rozwoju energetyki w województwie mazowieckim są korzystne, co przedstawia poniższa mapa:

Ryc. 6. Średnie roczne usłonecznienie w Polsce

Źródło: Mapa usłonecznienia w Polsce, Projekt „Czysta energia” 2015, Akademia Pomorska w Słupsku oprac.: Paulina Śmierzchalska, Maciej Chmielowiec

W projekcie planu dopuszczono lokalizację elektrowni wiatrowych na terenach, na których zlokalizowane są one aktualnie oraz na terenach, na których plan miejscowy przewiduje ich lokalizację.

Cechą charakterystyczną instalacji odnawialnych źródeł energii jest bezemisyjność, w związku z powyższym nie zakłada się negatywnego oddziaływania na powietrze na etapie eksploatacji inwestycji.

W związku z dopuszczonymi lokalizacjami terenów elektrowni wiatrowych i elektrowni słonecznych należy podkreślić, że są to jedynie dopuszczalne profile funkcjonalne – na dalszym etapie prowadzenia polityki planistycznej gmina zadecyduje o zasadności lokalizacji ww. inwestycji, poprzedzając je analizą środowiskową. W związku z ogólnym charakterem omawianego dokumentu brak jest możliwości przesądzenia na tym etapie o ewentualnym wpływie na środowisko.

Realizacja elektrowni wiatrowych i słonecznych w kontekście oddziaływania na klimat jest działaniem pozytywnym, zmniejszającym zapotrzebowanie na energię elektryczną, powstającą w elektrowniach opartych o wykorzystywanie paliw kopalnych.

9.8. Zasoby naturalne:

Na potrzeby prowadzenia działalności wydobywczej ustalono dwie strefy górnictwa (SG) – w obrębie Osowia i w obrębie Helenów Trębski. Obydwa tereny dotyczą wydobycia piasków i żwirów, przy czym dla złoża Helenów Trębski VI nie wydano jeszcze koncesji na wydobycie kopaliny ze złoża.

Podjęcie działalności wydobywczej będzie miało wpływ na zasoby naturalne kruszyw naturalnych, gdyż doprowadzi do ich wyczerpania.

9.9. Zabytki:

Plan ogólny, w uwarunkowaniach rozwoju gminy, uwzględnia obiekty i obszary zabytkowe, w większości przypadków ustalając strefę planistyczną zgodnie z aktualnym sposobem użytkowania obiektu lub obszaru zabytkowego. Wyznaczone strefy planistyczne i gminne standardy urbanistyczne na terenach, na których zlokalizowane są zabytki, nie wprowadzają ustaleń mogących negatywnie na nie oddziaływać. Wyznaczone w planie strefy funkcjonalne zostały zaprojektowane tak, aby nie powodowały kolizji ani uciążliwości dla obiektów zabytkowych i dóbr materialnych.

Doprecyzowane zasady ochrony zabytków powinny zostać zdefiniowane w miejscowych planach.

10. Oddziaływania skumulowane

Ze względu na generalny charakter planu ogólnego oraz brak lokalizacji konkretnych przedsięwzięć, brak jest możliwości oceny znaczących oddziaływań skumulowanych na środowisko ani na obszary Natura 2000.

11. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Plan ogólny, jak już wspomniano, jest dokumentem o charakterze strategicznym i kierunkowym, który nie przesądza o dokładnej lokalizacji ani konkretnych parametrach przedsięwzięć.

Rozwiązaniami mającymi na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko są przyjęte w projekcie planu ogólnego ustalenia, w szczególności:

- wyznaczenie obszarów uzupełnienia zabudowy umożliwiających kontrolowany rozwój zabudowy i minimalizujących presję na środowisko związaną z rozpraszaniem się zabudowy;
- wyznaczenie stref planistycznych z zabudową w obrębie istniejących i rozwijających się struktur osadniczych,
- ustalenie parametrów urbanistycznych mających na celu kontrolowane i spójne kształtowanie zabudowy i zagospodarowania terenów;
- ochrona gruntów rolnych i terenów przyrodniczych poprzez wskazanie stref otwartych,
- ochrona zasobów przyrodniczych poprzez minimalizację stref z zabudową w ich granicach;
- zachowanie terenów pełniących funkcje przyrodnicze.

Ze względu na charakter planu ogólnego **nie wskazuje się konkretnych działań kompensacyjnych**. Ewentualna konieczność zastosowania kompensacji

przyrodniczej będzie rozstrzygana na dalszych etapach planowania przestrzennego lub w ramach procedur oceny oddziaływania na środowisko dla konkretnych przedsięwzięć. Wówczas konieczne będzie stosowanie szczegółowych rozwiązań kompensacyjnych, takich jak wprowadzanie zieleni izolacyjnej, retencji wód opadowych, uszczegółowienie gabarytów zabudowy, w tym wskazanie konkretnego udziału powierzchni biologicznie czynnej czy ustaleń dotyczących zaopatrzenia w ciepło, oraz uwzględnienie pozostałych uwarunkowań wynikających z przepisów dotyczących ochrony środowiska.

12. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

W przypadku planu ogólnego, jako dokumentu o charakterze strategicznym dla gminy, analiza rozwiązań alternatywnych powinna odnosić się do zasad kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, a nie lokalizacji konkretnych przedsięwzięć – gdyż o takich plan ogólny nie przesądza. Analiza rozwiązań alternatywnych została przeprowadzona w odniesieniu do:

- kierunków rozwoju zabudowy, w tym ochrony terenów otwartych i przyrodniczych (podziału na strefy planistyczne),
- stopnia koncentracji lub rozproszenia zagospodarowania (określonej poprzez gminne standardy urbanistyczne).

Wariant zerowy – brak realizacji planu ogólnego: w tym przypadku nastąpi blokada rozwoju przestrzennego gminy, ponieważ brak uchwalonego planu ogólnego uniemożliwia opracowywanie planów miejscowych i wydawanie decyzji o warunkach zabudowy.

Wariant alternatywny – zakłada dopuszczenie szerszego zakresu rozwoju zabudowy, poprzez wyznaczenie większej ilości terenów usługowych i gospodarczych, tj. terenów niepodlegających bilansowaniu jak tereny z zabudową mieszkaniową, ale także potencjalnie oddziałujące na środowisko, w zależności od przyjętej na dalszym etapie planistycznym funkcji terenu.

Potencjalne skutki środowiskowe tego wariantu obejmowałyby:

- zwiększenie powierzchni trwałych przekształceń gleb,
- wzrost uszczelnienia powierzchni i presji na zasoby wodne,
- wzrost oddziaływań komunikacyjnych,

- wzrost hałasu.

Wariant ten należy ocenić jako mniej korzystny dla środowiska, gdyż zakłada większą intensywność zainwestowania i większe przekształcenia środowiska.

Wariant przyjęty w analizowanym projekcie planu ogólnego ocenia się jako optymalny w kontekście balansu między rozwojem miasta a presją środowiskową, gdyż zakłada:

- koncentrację zabudowy w obrębie istniejących struktur osadniczych,
- ograniczenie rozlewania zabudowy na tereny otwarte,
- zachowanie i kształtowanie systemów zieleni, w tym ochronę terenów cennych przyrodniczo.

Ostateczny wariant stanowi jednocześnie wersję spójną z dokumentami wyższego szczebla – m.in. Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa.

W toku prac nad projektem planu przeanalizowano różne warianty rozwoju przestrzennego gminy, z uwzględnieniem propozycji zgłaszanych podczas konsultacji społecznych oraz opinii instytucji publicznych. Analizy dotyczyły m.in. kierunków rozwoju zabudowy mieszkaniowej w kontekście zapotrzebowania gminy na tę zabudowę oraz w kontekście konieczności ochrony obszarów cennych przyrodniczo. Efektem jest wariant kompromisowy, przedstawiony w niniejszym dokumencie, które umożliwia rozwój funkcji osadniczych, gospodarczych oraz komunikacyjnych przy jednoczesnym zachowaniu wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i ładu przestrzennego.

13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu ogólnego gminy Szczawin Kościelny.

Prognoza oddziaływania na środowisko to dokument, którego celem jest ocena, czy przyjęte ustalenia planu ogólnego mogą w przyszłości oddziaływać na środowisko oraz czy zaproponowane rozwiązania są zgodne z zasadami ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Ocena oddziaływania na środowisko została przeprowadzona na poziomie odpowiednim do charakteru planu ogólnego. Oznacza to, że nie analizowano

PLAN OGÓLNY GMINY SZCZAWIN KOŚCIELNY
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

oddziaływań konkretnych inwestycji, lecz oceniano potencjalne skutki środowiskowe wynikające z ogólnych kierunków rozwoju przestrzennego.

W prognozie uwzględniono m.in.:

- istniejący stan środowiska na terenie gminy,
- możliwe zmiany zagospodarowania przestrzennego,
- potencjalne oddziaływania na poszczególne elementy środowiska,
- zgodność planu z dokumentami strategicznymi w zakresie ochrony środowiska.

Analiza dokumentu pod kątem oddziaływania na środowisko wykazała, że projekt planu ogólnego gminy został opracowany w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju, z poszanowaniem lokalnych uwarunkowań przyrodniczych, przestrzennych, gospodarczych i społecznych.

Ustalenia planu ogólnego w zakresie wyznaczenia stref planistycznych, określenia gminnych standardów urbanistycznych oraz wskazania obszarów uzupełnienia zabudowy porządkują strukturę przestrzenną gminy i ograniczają rozpraszanie zabudowy, jednakże wskazuje się, że realizacja ustaleń planu ogólnego może w przyszłości może prowadzić do zmian w sposobie użytkowania terenu, głównie w związku z rozwojem zabudowy na terenach dotąd niezainwestowanych. Oddziaływania te będą jednak miały charakter pośredni, a ich rzeczywista skala będzie zależna od szczegółowych rozwiązań przyjmowanych na dalszych etapach planowania przestrzennego.

Plan ogólny zawiera rozwiązania uwzględniające potrzeby ochrony środowiska, takie jak: koncentracja zabudowy w istniejących strukturach funkcjonalno-przestrzennych, ograniczanie rozlewania zabudowy na tereny otwarte, zachowanie terenów przyrodniczych. Rozwiązania te są jednocześnie rozwiązaniami, które mają zapobiegać powstawaniu negatywnych oddziaływań na środowisko. Ewentualne szczegółowe działania ochronne lub kompensacyjne będą rozpatrywane na dalszych etapach realizacji planu, w szczególności przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Na terenie gminy występują obszary objęte ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody. W prognozie stwierdzono, że realizacja ustaleń planu ogólnego gminy nie powinna powodować znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko i obszary chronione.

PLAN OGÓLNY GMINY SZCZAWIN KOŚCIELNY
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

W prognozie przeanalizowano rozwiązania alternatywne oraz zgodność ustaleń planu z dokumentami na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Jako metodę oceny skutków realizacji projektu planu ogólnego wskazuje się monitoring oparty na analizie dostępnych danych, w tym dokumentów planistycznych oraz informacji pochodzących z państwowego monitoringu środowiska.

OŚWIADCZENIE

Niniejszym oświadczam, że jako autor prognozy oddziaływania na środowisko projektu **planu ogólnego gminy Szczawin Kościelny** spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Emilia Stachowiak

24.07.2026 r.

.....
Data i podpis autora prognozy